

FENT CARRERANY

MARIA DE LA SALUT

Número 201

Any XVII

MAIG, 2003

**LES DISTINCIONS DE
FENT CARRERANY AMB
MOTIU DEL NÚMERO 200**

Sumari

Editorial i sumari	2
Celebracions del número 200	3
Clotells arranats	5
Carta a la Pau	5
El Festival de Danses del món a Maria ..	6
Reduir, reutilitzar i reciclar a l'escola de Maria ..	7
Entrevista al director general de Política Lingüística, Joan Melià	8
Anar l'ull al bou amb l'ELA (IV)	11
El diccionari Català-Valencià-Balear ..	12
Bullit de Notícies	14
Demografia. Telèfons d'interès	16
El temps.	17
Eleccions Municipals i Autonòmiques de dia 25 de maig	17
Programa electoral del PP	18
Maria ha millorat amb el PSM-Ind ...	20
PSOE, Candidatura	22
Ja s'han publicat els dos-cents	24
Trobada popular a Lluc	24
La lluita per la pau no ha acabat	25
Carrerany Esportiu: El trofeu ciclista Pla de Mallorca ja té configurada la XIXa edició	25
Notícies de ciclisme	26
El camí des Correu, la propera excursió	28

FOTOGRAFIES:

Mireia Rosa Ferriol, Magí Ferriol, Jeroni Cerdó, Josep Ferriol

Amb el suport de:

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

EDITORIAL

GRÀCIES, així, en majúscules. Gràcies a tots els subscriptors, i amics que ens heu fet costat en els actes per celebrar la sortida del número 200 de la revista. Tant el concert celebrat a l'església, la conferència d'Aina Moll, la mostra de revistes en català, així com el sopar multitudinari, ens han mostrat l'estima i el seguiment dels mariers i marieres i ens han donat forces per seguir endavant. GRÀCIES.

Aquest passat mes d'abril s'han viscut al poble altres esdeveniments que cal ressaltar. La mostra de danses folklòriques tornà passar per Maria. I tornà deixar enlluernat el nombrós públic que acudí a la Plaça. Tot un encert que esperem que tenguí continuïtat.

I arribam a les eleccions del proper 25 de maig. Al llarg del mes d'abril s'han presentat les quatre candidatures que concorreran a les eleccions municipals. PP, UM, PSOE i PSM-Independents de Maria, es tornaran sotmetre al veredict de les urnes.

Eleccions municipals i eleccions al Parlament de les Illes Balears. Una cita que marcarà bona part del nostre futur. En relació al Parlament, cal tenir ben present que les propostes que han llançat alguns partits sobre aspectes que des d'aquesta revista sempre hem defensat, no les podem passar per alt. L'ofensiva del PP contra la nostra llengua i cultura, amb propostes que l'acosten a l'extrema dreta extraparlamentària no es pot ignorar. No es poden guanyar vots d'aquesta manera tan barroera i hipòcrita. No es pot fer ni una passa enrere per normalitzar la nostra llengua, atiant el joc dels prejudicis i de la ignorància. I hem de pensar en el nostre futur. Quin model de país volem i quines propostes són les que millor defensen aquest model. I votar en consciència.

Pel que fa a les eleccions municipals, els paràmetres són diferents. Honestament creiem que totes les candidatures van a cercar el millor per al poble i que totes es mereixen el mateix crèdit d'entrada. Són la capacitat de feina, la defensa dels interessos col·lectius, la credibilitat de la gent que la forma i la identificació amb les aspiracions dels veïnats, el que farà decantar la balança cap a uns o altres.

Sempre hem estat honestos i hem defensat obertament la nostra posició: la defensa d'un poble, d'un país socialment més just i solidari, ecològicament sostenible i culturalment, inequívocament arrelat a la nostra llengua i cultura pròpia. I la participació de la gent en la vida col·lectiva, no només a través d'un vot tirat a l'urna cada quatre anys.

Anau a votar i exerciu aquest dret democràtic. I votau amb tota llibertat.

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzà
Joan Gelabert Mas
Joan Gual Bergas
Miquel Morey Mas
Onofre Sureda Ribas

Lloc web:

www.premsaforana.com/fentcarrerany

correu electrònic:

fentcarrerany@premsaforana.com

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Miquel Rosselló i Quetglas, Lluç Matas, Josep Ferriol, Bartomeu Arbona, Consell Escolar de l'IES de Sineu, AQsociació Espanyola contra el Càncer, Pere Sureda Ribas, PP, PSM-Independents, PSOE, Joan Bover, Miquel Jordan i Ronsano, APFM, El Claustre del CPA Monjo

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY
Sant Miquel, 11 07519- Maria de la Salut

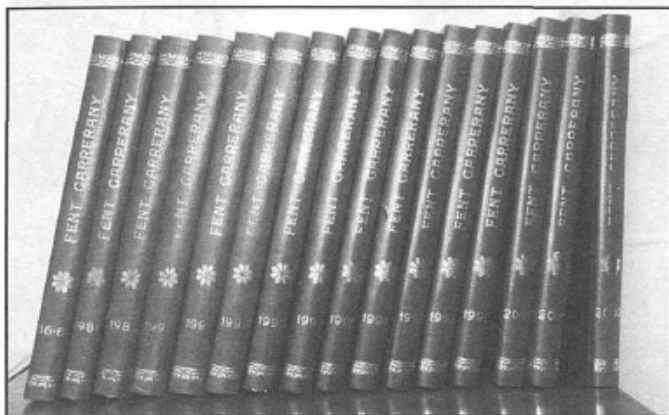
IMPRIMEIX: Gràfiques SIBA
Santa Margalida

Nº DEPÒSIT LEGAL: PM-457/1986

La redacció de Fent Carrerany no es fa responsable de les opinions dels qui hi escriuen

CELEBRACIONS DEL NÚMERO 200

Ja n'hem fet 201. Un mes més tard hem tornat a la tasca de sempre. Passada l'eufòria i el goig de les celebracions s'imposa un altre cop la realitat del dia a dia. Però els cent cavalls de força que han suposat els actes celebrats i el seguiment que han tingut, alleugereixen la tasca.

La revista enquadernada, des de l'any 1986 al 2002

Començarem dia 28 de març amb un concert a l'església. Un magnífic concert interpretat pel Quartet Balear, quatre virtuoses de l'Orquestra Simfònica de les Illes Balears, que interpretaren peces de Beethoven i de Dvorák. Cal agrair a la Direcció General de Cultura de la Conselleria d'Educació i Cultura, l'actuació d'aquest quartet de corda.

Aina Moll, Joan Gelabert, Antònia Maria Vicens i Joan Melià, presentant els dos actes de dia 5.

Dia 5 d'abril celebrarem dos actes. El primer fou la inauguració de l'exposició de revistes en llengua catalana a la Casa de Cultura. Aquesta exposició que reunia en estands dos centenars de publicacions comptà amb l'assistència del Director general de Política Lingüística que va venir a Maria a fer-ne la inauguració. La mostra tenia un racó amb els volums de la nostra revista i publicacions que feien referència a l'Any Moll. Immediatament després de la inauguració de la mostra de

revistes, la filòloga Aina Moll va fer una conferència sobre el seu pare, Francesc de B. Moll, l'il·lustre filòleg menorquí, coautor del Diccionari català-valencià-balear i del qual enguany se celebra el centenari del seu naixement. La conferència d'Aina Moll fou seguida per moltíssima gent que omplia la sala d'exposicions i que estava dreta seguint la seva intervenció. Parlà del seu pare ressaltant la feina per la normalització de la llengua catalana, primer a través de l'elaboració del Diccionari català-valencià-balear, aconseguint acabar-lo i publicar-lo. Posteriorment parlà de la seva feina d'investigador de la llengua, del seu paper com a editor, i com a persona sempre disposada a donar una mà per fer possible dur endavant iniciatives com la fundació de l'Obra Cultural Balear, com a director dels cursos de català, de l'Estudi General Lul·lià, com a conferenciant i divulgador de la llengua, etc.

MOSTRA DE REVISTES EN LLENGUA CATALANA

Casa de Cultura ■ C. de Sant Miquel, 11
MARIA DE LA SALUT

Del 5 al 13 d'abril de 2003

De dijous a divendres, de 10 a 19 h
Dissabte i diumenge, de 10 a 21 h

El nombrós públic que omplí la sala

I arribàrem al sopar. Dissabte dia 12 d'abril al Restaurant Sa Creu de Petra, vàrem ser més d'un centenar els assistents al sopar i al lliurament de distincions a entitats, associacions i particulars que consideràvem dignes de ser homenatjats. Na Maria Antònia Roig, ens havia fet un disseny de la pàgina de Fent Carrerany que havia de ser lliurada al Club d'Escacs de Maria, als Joves de Mallorca per la Llengua i pòstumament al nostre col·laborador Miquel Oliver Roig. El sopar, excel·lent, va ser el millor complement a la celebració. La presidenta de l'Associació pronuncià unes paraules d'agraïment a tots els assistents i es repartí el número 200, que comptà amb una portada dissenyada pels nostres amics Martí A. Monjo i Jaume Sabater. Aquesta portada anava acompanyada d'un puzzle desmuntable que feia referència a l'esdeveniment i que representava el poble i una sèrie d'elements simbòlics. Igualment per a l'ocasió es va regalar als assistents un bolígraf que duia serigrafiada la llegenda Fent Carrerany 200.

Marta Martínez com a portaveu de Joves de Mallorca per la Llengua agrai la distinció i encoratjà els assistents a defensar la nostra llengua i cultura sempre.

Maria Antònia Roig Ginard, elaborà les pàgines que es lliuraren als distingits.

Martí Monjo, junt amb Jaume Sabater foren els autors de la portada i del retallable que es va repartir al sopar

Jeroni Bergas, en nom del Club d'Escacs de Maria, parlà de l'escacs com a joc d'equip i com a joc per despertar inquietuds als seus practicants. I finalment el fill de Miquel Oliver agrai la distinció al seu pare el qual sempre havia defensat la revista, ja que a través de les seves pàgines hi havia abocat les seves inquietuds i reflexions, amb total llibertat.

Abans de començar a sopar es va presentar la pàgina web de la revista

Acabat el sopar i entregades les distincions es repartí el número 200 entre els assistents

CLOTELLS ARRANATS

Lluç MATAS

Tot comença per entendre, però passa que com més entens menys en saps: una contradicció que objectiva la relativitat de la interpretació del món; i el mateix passa amb els altres i amb si mateix: tothom creu tenir la veritat sobre el que

veu i no és ver, perquè la complexitat fa que un s'assegui en la veritat simple de dir: tot és una fal·làcia, tot està fet d'enganyis. Un, ja fora de renous pallissers, creu que val la pena escoltar-se i arraconar tanta saliva dolenta com tota la que han produït les experiències negatives del trajecte vital.

Potser, aquest faci un esforç en positiu d'adaptació a l'entorn, i també potser que la guerra amb si mateix estableixi les bases per a una imaginària guerra contra tothom vivent. La segona actitud serà errònia, equivocada, boja i fàcilment gratuïta. Hi ha d'haver permanentment un esforç per entendre des de la relativitat esmentada. Les rigideses no valen: són sicòtiques i únicament porten a l'errada; i ver és que un pot anar errat de comptes una vegada i una altra, però una cosa distinta és anar-hi tota la vida, quan les tendències destructives i autodestructives i el morbo que les envolta s'encomanen amb més facilitat que mai a la tele i a les males pel·lícules americanes i espanyoles, que cerquen fonamentar ments dèbils cap a la dependència psicològica d'un altre que és com Déu o

més. Potser en Parada sàpiga poc de dependències, però està a l'ordre del dia, perquè com més un depèn també més dèbil i vulnerable és.

No és teòrica objectivitat, és dependència com a hàbit i malguanyant hi surten la creativitat i la iniciativa que queden amb el clotell més arranat que el del "cabo" primer mallorquí que feu la mili a Madrid. L'escepticisme va paral·lel a la maduresa d'interpretació, i un difícilment es perdrà si té a Déu per lliçó. Se tracta primer de tot de saber el que vol un, després desitjar-ho amb totes les forces, en cas que no s'aconsegueixi, segur que és perquè no convenia. Hores millors vendran. S'hi ha de posar il·lusió al joc de la vida i passar de rotllos bukowskians de perdedor, perquè voler perdre és una malaltia. Un pot perdre una vegada i una altra, però no per haver perdut un parell de vegades un ja és un perdedor. Si així fos malament ens anirien tots els negocis i seríem sols els perdedors revanxistes que han arribat a renegar de la santa vida i de la santa hòstia en vinagre.

L'experiència ensenya, però s'ha d'entendre bé: no valen les generalitzacions, perquè voler el bé és la millor forma d'aconseguir-lo; quan veure mal pertot arreu i creure que tots són dolents és tornar la mena de dimoni desnaturalitzat a la terra amb oposicions de guanyar-se l'infern que ell, amb una interpretació malalta i caducada, innocentment s'ha anat creant a base d'escoltar els altres i a base de ser una esponja palpitant de tot el que veu i sent. Tornar arrera és possible: tot és començar.

Carta a la Pau

Estimada pau:

T'ha guanyat la partida. Lamentablement t'ha vençut, la guerra t'ha desallotjat d'una parcel·lada del món on tu hauries d'estar instal·lada amb tots els pronunciaments amb harmoniosa

convivència amb tots els homes de bona voluntat. Certament, en aquesta terra conflictiva també hi ha homes de bona voluntat. Però, casualment, també hi ha petroli i això genera codicies. Paga cara la seva riquesa la terra que alberga en el seu sí, aquest or negre, motor del món, encara que és un factor contaminant. Anava a dir-te, estimada pau, que no sé si aquesta carta arribarà a les teves mans perquè t'han desterrada. Però rectifico a temps, no, no, no estàs desterrada; remans en el fons del cor de molts d'homes. No estàs morta. Vius, precariament, però vius, amb una rara unanimitat, el món s'ha expressat al teu favor, et desitja, curiosa i afortunadament. Aquest món, majoritàriament descregut, ha coincidit amb la veu del Papa, qui s'ha expressat, reiteradament en la teva defensa. I el que crida més l'atenció que davant el fet consumat de l'esclat de la guerra, aquestes veus amigues no han

cesta per cansanci i evident fracàs. Aquí està Joan Pau II i el món sencer clamant per tu. Però els "capitostes" del món no tenen oïda; si bon olfacte per ensumar el petroli. Que hem de fer!. No es pod tenir tot a la vida. Com s'ha dit certament, hi ha homes, desgraciadament, que són tan pobres, tan pobres, que només tenen doblers. I es clar, això es paga car, els doblers són cars. Perquè a la seva consecució s'ha de renunciar a la primogenitura a canvi d'un plat de sopes. Misseres sopes, però estimada pau, els pobres del món et defensen. Enhorabona aquí i en les antípodes. I en les antípodes de qualsevol racó del món. Tornaràs desitjada pau de l'aparent exili, tornaràs. Però això serà quan en aquesta guerra trista s'hagin gastat una quantitat de doblers estimable., fan vertigen els zeros que hi inclouen, aquestes quantitats que costen els avions, les bombes. Les mateixes que amb bona harmonia amb tu, pau, es destinarien a mitigar la fam en el món, a crear hospitals, escoles. Creativitat, no destrucció. Estiguem amb tu pau estimada.

Una gran abraçada a tots els mariers i marieres. Vos desig a tots la pau, l'amor i la comprensió durant tota la vida.

El vostre amic que vos estima.

Miquel Rosselló i Quetglas.

INCA; abril del 2003.

EL FESTIVAL DE DANSES DEL MÓN A MARIA

El divendres dia 25 d'abril la plaça des Pou tornà a ser una festa amb música, balls, moviment, colors i alegria. Dins el marc del X Festival Mundial de Danses Folklòriques vingueren a actuar a Maria dos grups dels que vingueren a Mallorca. El primer en actuar foren els italians del Piamonte Matai d'ca Noscta Quarna Sopra. Després d'ells el Grupo Folklórico Buscaja de Colòmbia animaren la plaça amb el seu ritme. Acabàrem la festa amb els nostres So de Castanyetes.

L'Agrupació Italiana Matai d'ca Noscta Quarna Sopra

Grupo Folklórico Buscaja de Colòmbia

Els mariandos So de Castanyetes

REDUIR, REUTILITZAR I RECICLAR A L'ESCOLA DE MARIA

El problema dels fems i dels residus és de cada vegada més greu en la nostra societat. Per aquest motiu, varem decidir dur a terme a l'escola un SEMINARI D'AMBIENTALITZACIÓ DE CENTRES amb la finalitat de conscienciar tota la comunitat educativa de la necessitat de posar en pràctica les 3 R, que com vosaltres ja sabeu són:

REDUIR o disminuir la quantitat de residus que es produeixen.

REUTILITZAR o utilitzar de nou un residu en la seva forma original, sense transformar-lo.

RECICLAR o utilitzar un residu per fabricar-ne un altre.

Tenint en compte que a l'escola, a més del paper, una de les coses que genera més residus és **l'embolcall dels berenars**, varem fer una enquesta als alumnes al llarg d'una setmana per tal d'esbrinar com embolicam els berenars dels nostres fills i filles.

Ja que el resultat de l'enquesta ens va mostrar que molts dels embolcalls es podrien suprimir, hem decidit que és molt important que els nins i nines duguin el berenar de casa seguint les següents recomanacions:

1. EL BERENAR HA D'ANAR DINS UN PORTAVIANDES (*fiambrella*) SENSE CAP ALTRE TIPUS D'EMBOLCALL (ni paper, ni paper d'alumini, ni bosses de plàstic, etc.)

2. Tenint en compte que a l'escola tenim aigua, ÉS PREFERIBLE QUE NO DUGUIN BRICS NI ALTRES LÍQUIDS ENVASATS.

3. RECORDAU QUE CADA NIN I NINA HA DE TENIR A LA SEVA AULA UN TASSÓ DE PLÀSTIC FORT.

A més de la reducció, que com heu vist és la primera passa que s'ha de prendre per reduir residus, a l'escola també treballarem la correcta selecció d'aquests fems per al seu reciclatge.

Seria desitjable i molt convenient que aquesta tasca començada a l'escola tingüés una continuïtat a la família.

Esperam la vostra col·laboració i us donam les gràcies anticipades.

El claustre del Col·legi Públic Antoni Monjo

AL-MAVUORA
AMB UNA MICA DE SORT
ANTÒNIA FONT
ARPELLOTS HAVANERES BAND
BROSTADA
CAP-PELA
CAP ON NAM
COM TU

10/11 Maig

Sta. Eugènia 2003

MALLORCA

4ª TROBADA

MÚSICS PER LA LLINGUA

ENCARA Som

Hi cantam

CRIS JUANICO
DAMIÀ TIMONER
DAVID VIDAL
EPECTE HIVERNACLE
ELS GR@LLERS DE SA FACTORIA
ESCLAFITS I CASTANYETES
ES REBOSTER
ESTEPE
ESTRANYA MENT
ESPIRAL D'EMBULLS
FAMÍLIA LÓPEZ
PORA DES SEMBRAT
GUILLEM SANSÓ
HERBES DOICES
IDOMAI
INVENTARI
JOAN BIBILONI
JOAN TONI SHARABAT
KATRU
KE REGGAE SHA
LÍMIT
LIBERTAT CONDICIONAL
LUÍS GIU
LLUNATQUES
MAL VICI
MARISA ROJAS
MÚSICA NOSTRA
NO DIGUIS DOIS
NOU ROMANECER
OCULTS
OPRIMITS
PEP MIQUEL CAMPS
PITJOR ESTAS TU
PIA FORANA
POTA LAIT
PROVISIONAL
QUART CREIKENT
QUATRE DE COPE
S'ARRUAL JAZZ MORT
SA BANDA PIRATA
SACRILEGI
SAL DE COCÓ
SIGUI COM SIGUI
SHARD'S PIKEN
STOCK DE ROCK
SUSO REXACH
SYPHOSIS
TECARITH
TINA SERVERA
TOMEU QUETGIES BAND
TOMEU ESTARÀS & GÈNIA TOBIN
TOMEU PENVA
TONI MORLÀ
TRACALADA
TRALAI
HALOC MÚSICA
HIMBOMBA ATÓMICA

Die 10
A partir de les 19 hores
CANÇÓ

Die 11
A partir de les 18 hores tot el dia
POP-ROCK
FOLC

die 11 / 11 hores
PESTA CORRELLINGUA
PASSACARRERS / HEREMIERES / GRALLERS

ZONA D'ACAMPADA

2ª FIRA DEL DISC EN CATALÀ

ENTRADA GRATUÏTA

Amb el suport de tots aquests 65 grups i les actuacions de la majoria:

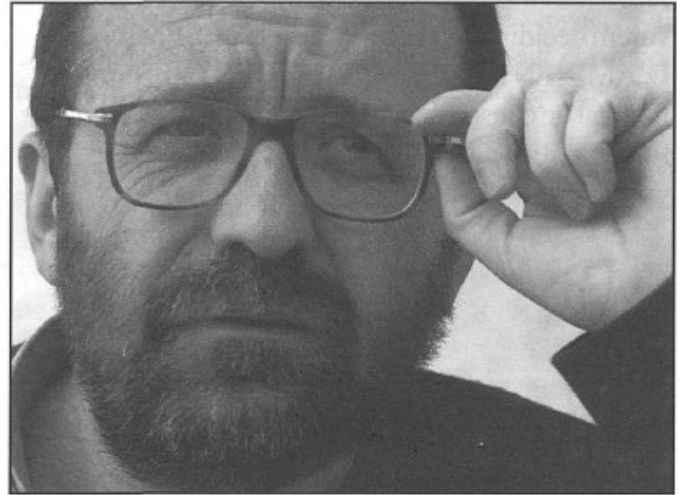
ORGANITZA:
ASSOCIACIÓ CULTURAL **Músics per la llengua**

PATROCINA:

Sol·licita més informació a info@musicsperralengua.com

ENTREVISTA AL DIRECTOR GENERAL DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA, JOAN MELIÀ

Joan Melià i Gari (Porreres, 1954) és, des del mes de juliol de 1999, director general de Política Lingüística del Govern de les Illes Balears. Llicenciat en Filologia Hispànica i Doctor en Filologia Catalana, Joan Melià ha exercit com a professor del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la Universitat de les Illes Balears durant alguns anys, malgrat que en aquest moment es troba en excedència. És autor de l'estudi "La llengua dels joves" i coautor d' "Alfa. Mètode d'autocorrecció gramatical assistida", "Propostes de model de llengua per a l'escola de les Illes Balears" i "La llengua de Mallorca, propostes per a l'ús públic".

P.- Quin és l'estat actual del català a Mallorca i quina línia de progressió segueix?

R.- La situació de la llengua catalana és molt complexa. D'una banda es pot veure que el català va guanyant posicions en àmbits en què abans, a causa de les prohibicions que va patir, tenia una presència nul·la o molt baixa (escola, administració, mitjans de comunicació, retolació, etc.) i en l'extensió dels coneixements cultes per part de la població. D'altra banda, podem veure que pateix un retrocés molt important en els usos espontanis i col·loquials, sobretot a causa de l'augment de la població bàsicament d'origen immigrant- que no té el català com a primera llengua i, a diversos indrets de la nostra geografia, d'un entorn lingüístic poc favorable a la integració lingüística de la nova població i poc afavoridor de l'ús espontani del català.

P.- Com podeu actuar des de l'administració en favor de l'ús del català?

R.- L'administració pot fer molt a favor de la normalització de la llengua catalana. Ha d'assegurar l'existència d'un sistema escolar que permeti que els estudiants adquireixin totes les habilitats lingüístiques en català i també ha de fer fàcil l'adquisició de coneixements de català a la població adulta que no hi ha tingut accés anteriorment. A la vegada, ha de fomentar (mitjançant mesures de promoció i ajut o legals) la presència del català en l'entorn social (retolació, documentació, mitjans de comunicació, lleure, noves tecnologies, etc.) per fer que créixer la percepció de la normalitat que suposa l'ús de la nostra llengua a les Illes Balears i, en conseqüència, estendre'n l'ús social. Així mateix, ha de garantir l'existència d'un marc legal que assegurï els drets dels ciutadans a poder viure en llengua catalana sense dificultats.

P.- Creis que són efectives aquestes mesures?

R.- En general sí. L'escola comença a donar resultats positius en relació amb els coneixements de la gent més jove, l'oferta de productes dels mitjans de comunicació en català s'incrementa, l'administració fa més ús del català ara que deu anys enrere... però no són encara suficients per assegurar la continuïtat de la nostra llengua com a llengua central de les Illes Balears; els factors que actuen en sentit contrari de cada vegada són més diversos i importants.

P.- I com podem actuar els altres ciutadans per col·laborar en aquesta línia de normalització del català?

R.- De molt diverses maneres. És necessari que es creï un entorn social i una sensibilitat favorable a la normalització lingüística, que la urgència d'actuacions a favor de la nostra llengua sigui compartida per tots els ciutadans, amb independència del seu origen lingüístic o territorial. Els ciutadans, amb el seu comportament lingüístic quotidià, són determinants per al procés de recuperació de la nostra llengua: usar-la sempre que sigui possible, encoratjar les seves amistats i coneguts a aprendre-la i a utilitzar-la, tenir en compte criteris lingüístics a l'hora d'escollir un servei, una diversió, etc. són actituds essencials per fer avançar l'ús de la llengua catalana. L'aportació de les persones relacionades amb la premsa forana, en aquest sentit, ha estat, i continua essent, una peça fonamental en el camí de fer normal l'ús de la nostra llengua en el camp informatiu.

P.- Hem millorat en qualitat? Parlem millor ara el català que fa alguns anys (quan el català no

s'ensenyava a les escoles), amb menys barbarismes, una fonètica més adequada, un lèxic més ric...?

R.- En aquest terreny també tenim moviments contradictoris. Per una banda hi ha un major coneixement del llenguatge tècnic i culte en català, una millora en la detecció i substitució de barbarismes, etc. Però, a la vegada, hi ha, sobretot entre la població més jove, un deteriorament de la riquesa fonètica que, de cada vegada, va perdent més aquells sons que no tenen equivalent en castellà.

P.- Què s'hi pot fer?

R.- És necessari que, des de l'escola i els mitjans de comunicació, i també per part dels pares i mares catalanoparlants, s'adoptin mesures que permetin frenar aquesta pèrdua de sons (em referesc a la incapacitat d'algunes persones de distingir la "ll" de "lloc" de la "j" de "joc", a la confusió entre el so de la "s" de "casa" i el de la "ç" de "caça", etc.).

P.- No és això una influència d'altres llengües?

R.- Efectivament, el fet positiu de l'enriquiment que per a una comunitat lingüística suposa que la gent de nova incorporació aprengui la llengua del territori on passa a viure, també té una conseqüència negativa i és que aquesta gent usa la nova llengua amb imprecisions fonètiques, sintàctiques i lèxiques; però som del parer que és millor que es produeixi la incorporació de nous parlants amb aquests problemes i no que restin sense parlar-la.

P.- Les peculiaritats lingüístiques de cada àmbit concret del territori lingüístic: estan suficientment estudiades, protegides i potenciades?

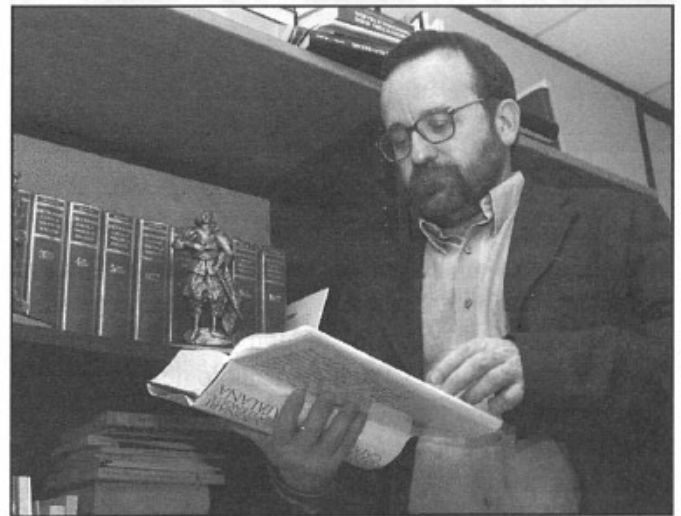
R.- Les peculiaritats lingüístiques han aparegut perquè els territoris on s'utilitzen han estat més o menys aïllats de la resta; avui en dia, que són molt més freqüents que abans les comunicacions i és lògic que les particularitats lingüístiques molt locals deixin lloc a les formes més generals. L'adaptació a la nova situació sens dubte durà una pèrdua de determinades formes particulars (també ocasionat per la transformació de la nostra societat de rural a urbana); però la millor manera de mantenir la nostra personalitat lingüística és precisament fent ús de la nostra llengua en totes les situacions, d'usar-la molt.

P.- Com s'acull tota la població nouvinguda en els plans de normalització lingüística?

R.- La principal via d'acollida és l'escola. El progressiu increment de la presència de la llengua catalana en el sis-

tema escolar fa possible que tots els infants escolaritzats a les Illes Balears aprenguin a parlar i escriure en castellà i en català. Si això és possible és perquè hem optat encertadament per un sistema escolar únic, des del punt de vista lingüístic, que assegura aquest objectiu. Si es triàs un sistema doble, en què els pares poguessin triar una escola en català o en castellà, tendríem una societat cada vegada més dividida des del punt de vista lingüístic i, per tant, estariem alimentant un motiu d'enfrontament que, en determinades circumstàncies, podria arribar al conflicte social. Convé desconfiar de les propostes que, prometen falses llibertats de tria, no farien més que incrementar els obstacles per aconseguir una societat cohesionada i solidària.

Davant aquest fet s'han posat en funcionament programes com la immersió lingüística, els tallers de llengua, l'oferta diversificada d'activitats d'acollida lingüística que, en general, donen molt bons resultats; en són una prova el fet que, molts d'aquests estudiants, al cap de pocs mesos de viure a les Illes Balears entenen la nostra llengua sense dificultats i són capaços de començar a expressar-s'hi amb una considerable fluïdesa.

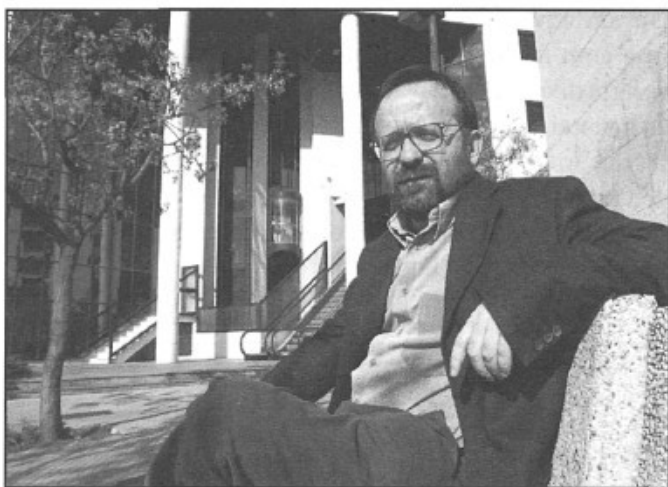
Joan Melià consultant el Diccionari de la Llengua Catalana amb els 10 toms de l'Alcover-Moll al fons

P.- I per als adults...

R.- S'ofereixen cursos per a estrangers, per a pares i mares no catalanoparlants, recursos d'autoaprenentatge, materials en CD-ROM o per Internet, etc. Els darrers anys aquestes ofertes s'han incrementat notablement i la demanda també va creixent. Hi ha la percepció que saber català és un avantatge important per viure a les Balears i una bona part de la població procedent de fora de les nostres Illes, si en té oportunitat, mostra interès per aprendre'n i comparteix la voluntat de fer possible la normalització de la nostra societat.

P.- Heu augmentat les línies d'ajuda per al foment del català en diferents àmbits: a la retolació comercial, a les publicacions en català...?

R.- N'han aparegut allà o no n'hi havia i han crescut les poques que hi havia abans. Ara hi ha ajuts per a la retolació comercial i l'etiquetatge de productes, la formació; hi ha ajudes genèriques per a les publicacions en llengua catalana i hi ha accions per a una major difusió d'aquestes publicacions; s'han creat ajudes per a estudis sobre llengua; etc. Així i tot, hi hauria d'haver recursos per augmentar aquestes accions i per fer possible un increment de la implicació de tots els ciutadans en els projectes de normalització.

Joan Melià, Director General de Política Lingüística, davant l'edifici que alberga la Conselleria d'Educació i Cultura

P.- Fins quan seran necessàries aquestes ajudes?

R.- La complexitat de la societat actual, els majors moviments de població, les noves tecnologies, l'increment de diversitat de mitjans de comunicació... en definitiva, el major contacte quotidià dels ciutadans amb realitats plurilingües farà necessari que les institucions i els membres de totes les comunitats lingüístiques (no sols de les petites i mitjanes) actuïn en la planificació lingüística si volen mantenir-se cohesionades en el futur. Això vol dir que, si la nostra societat continua avançant en el sentit que ha fet fins ara, de cada vegada serà més necessari que des de les institucions es legisli en *matèria lingüística* i que s'estableixin línies d'ajuts institucionals per a determinades àrees.

P.- Com valorau la política del Govern Central en l'aspecte lingüístic? Creis que menysvalora especialment les llengües que no siguin el castellà?

R.- Les millors actuacions que han tengut fins ara els governs de l'estat han estat quan no s'han preocupat de la situació lingüística dels territoris que no són de parla cas-

tellana, perquè quan se'n preocupen és per legislar en contra, per reduir el procés de normalització. En aquests moments, precisament, des del govern de l'estat s'està impulsant una política clarament contrària als processos de normalització lingüística de les comunitats de parla no castellana, amb actuacions que pretenen identificar la normalització lingüística amb el terrorisme, amb la insolidaritat o el retard cultural, o amb actuacions legislatives que retallen les competències de les comunitats autònomes. Precisament és el govern de l'estat que, volent fer desaparèixer o subordinar la diversitat cultural de l'estat (o crispant amb fins electoralistes aquesta qüestió), està fora dels valors moderns i igualitaris, que precisament es troben en el respecte a la diversitat i la llibertat que ha de permetre la continuïtat de les comunitats lingüístiques i culturals existents.

P.- Ens trobam immersos ja dins l'Any Francesc de Borja Moll, una figura cabdal en la història de la llengua catalana que té un reconeixement molt especial en commemorar el centenari del seu naixement. En aquest moment, què hauríem d'aprendre d'ell?

R.- Francesc de B. Moll és una persona que va tenir un comportament cívic exemplar en molts d'aspectes. Però voldria destacar dues coses, d'una part la tenacitat en la feina a favor de la nostra llengua, fins i tot en uns moments molt negres per a la nostra cultura; en segon lloc, l'encert de saber en tot moment quines activitats, quins projectes havia de prioritzar en la defensa de la llengua catalana: continuador de l'obra d'Antoni M. Alcover (Rondalles i Diccionari), editor, llibreter, professor, polemista a la premsa, divulgador, investigador, dinamitzador cultural... En aquest sentit, en els moments en què els qui volem veure el futur de la nostra llengua garantit ens desanimam davant les dificultats que descobrim, no és sobrer recordar el lema que va triar per a la seva editorial que ve a dir que a pesar de tot, amb constància, les aigües molles arriben a foradar les dures roques.

Associació de Premsa Forana de Mallorca

BAR RESTAURANT

"SES TARRAGONES"

Pa amb oli
i
Carn torrada

Carret. Petra · Sta. Margalida Km. 8'600 · Tel.: 971 52 53 16

ANAR L'ULL AL BOU AMB L'E.L.A. *IV*.

DEDICATÒRIA

Te sents privilegiada,
CATY mos ho has escrit,
a vida i mort condemnada
consolada i desolada
dels elàstics t'has fet crit!

(Glosa de MOSSÈN MIQUEL PARETS I SERRA, oncle missioner de NA CATY SALOM I PARETS)

JEAN-MARTIN CHARCOT (1825-1893) "EL PARE DEL DIAGNÒSTIC DE L'ESCLEROSI LATERAL AMIOTRÒFICA"

Si en les nostres anteriors compareixences en aquestes planes, havíem encapçalat els articles amb el títol d' "ELS PIONERS EN DIAGNOSTICAR L'E.L.A.", avui hi he volgut fer una clara diferenciació, idò m'atrevesc a dir amb cos i corda, que el neuròleg francès JEAN-MARTIN CHARCOT és pot qualificar com Pare del diagnòstic de l'Escleròsi Lateral Amiotròfica, no en va, a França l'ELA és anomenada comunament com la "MALALTIA DE CHARCOT".

Nascut l'any 1825, JEAN-MARTIN CHARCOT va estudiar medicina a la Universitat de París.

En 1862, quan comptava trenta-set anys, el van nomenar metge de LA SALPÊTRIÈRE, hospital d'estil barroc, obra dels arquitectes LE VAU i MUET al segle XVII.

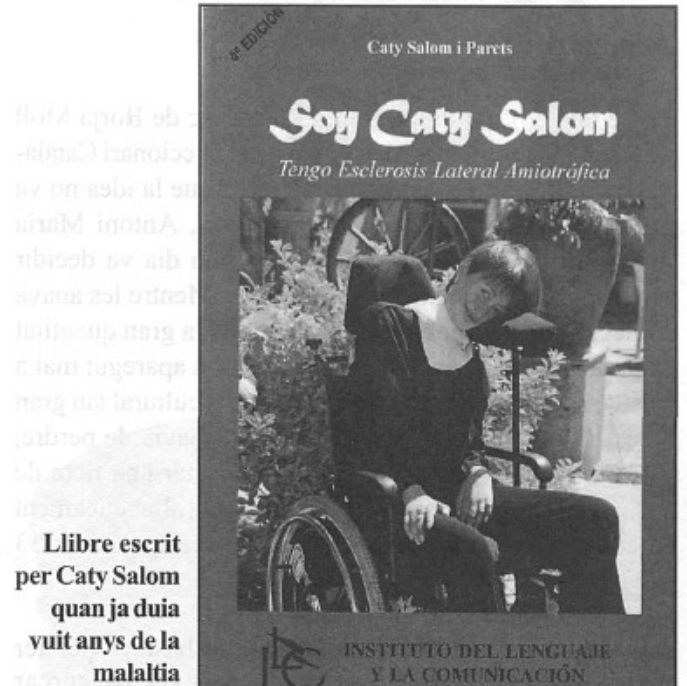
Aquest centre, posteriorment esdevingué el nucli de les seves descobertes i de la seva fama.

Prova d'això la tenim en què, va ésser en LA SELPÊTRIÈRE, on l'any 1865 a ran de realitzar una Necròpsia, o sigui un examen al cos sense vida d'una pacient traspassada en el mateix centre hospitalari i que patí HISTÈRIA i CONTRACTURES de les extremitats, amb ATRÓFIES MUSCULARS, CHARCOT s'adona que el CORDÓ POSTEROLATERAL de la Medul·la: és a dir, de les tres porcions en què es troba dividida cada meitat de la medul·la: CORDÓ ANTERIOR, CORDÓ LATERAL, i CORDÓ POSTERIOR, presentaven degeneració ESCLEROSA les dues últimes, així com alteracions ATRÒFIQUES en les BANYES ANTERIORS (MOTORES), que són els extrems de la substància grisa que junt amb les BANYES POSTERIORS (SENSITIVES), adopten la forma de "H" al centre de la Medul·la Espinal.

Aquest quadre patològic, CHARCOT el va anomenar ESCLEROSI LATERAL PRIMÀRIA.

Però prompte va advertir que l'ATRÒFIA de les BANYES ANTERIORS eren dues lesions freqüentment associades.

Totes aquestes conclusions, el van portar a publi-

car quatre anys més tard el 1869, junt amb un investigador de Neurologia que nomia JOFFROY, dos casos en sengles pacients que patien les afectacions ja descrites, especificant les característiques clíniques de la malaltia que eren AMIOTROFIA, CONTRACTURES, (ESPASTICITAT), i SÍNDROME BULBAR, tot això de curs progressiu i malauradament mortal.

Aquesta malaltia Jean Martin Chorcot la va batiar com: Escleròsi Lateral Amiotròfica. I dos anys més tard, en 1871, juntament amb Gomault que era un coetani seu en la investigació va delimitar nosològicament, és a dir, fent una descripció, diferenciació, classificació de la malaltia tal i com avui se la coneix clínicament.

És per això que crec no exagerar si a Jean Martin Charcot se'l qualifica com el Pare de l'Escleròsi Lateral Amiotròfica.

Per concloure, voldria fer esment especial a un home que aquests dies es troba entre nosaltres, obsequiant-nos amb la seva presència, es tracta de Mossèn Miquel Parets i Serra, oncle de na Caty Salom i Parets, i Missioner, que ha aportat el nom de Déu Mom Paret, per Burundi, Perú, i ara actualment és el Capellà de la presó peruana de Luringancho, tasca gens fàcil, més si tenim en compte que en el recinte penitenciari hi ha 8.000 reclusos, tot un poble.

Per cert, junt amb la paraula del Bon Jesús, Mossèn Miquel també ha portat el Luringancho, el valent tarannà de na Caty enfront de la seva cruel malaltia, cosa que ha fet que, entre els presos sigui molt admirada i estimada, servint de consol per a molts malalts terminals, que veuen en na Caty un exemple a seguir davant la mort.

Miquel Jordán i Ronsano

El diccionari Català-Valencià-Balear

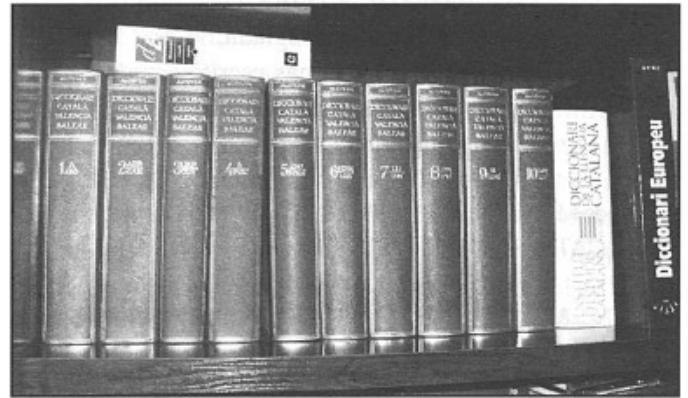
Joan BOVER

Sense dubte, l'obra més gran de Francesc de Borja Moll va esser la redacció dels deu volums del Diccionari Català-Valencià-Balear. En canvi, convé saber que la idea no va partir d'ell, sinó d'un capellà manacorí, Antoni Maria Alcover, que va esser també qui un bon dia va decidir arreplegar les *Rondalles mallorquines*. Mentre les anava col·leccionant pels pobles, es va témer de la gran quantitat de paraules que hi sortien i que no havien aparegut mai a cap diccionari. Va pensar que una riquesa cultural tan gran com la que tenia la nostra llengua no s'havia de perdre, així que l'any 1900 va començar a redactar una fitxa de cada paraula. Aquestes fitxes, les ordenava alfabèticament i llavors les guardava dins una calaixera que tenia 33 calaixos.

Ja podeu imaginar que una persona no bastava per fer tanta de feina. Mossèn Alcover va haver de cercar col·laboradors i en va aplegar més de 1.600. Es tractava de gent de tots els territoris que parlen català, que li enviava fitxes amb paraules. Clar que, fer feina de bon de veres, només en feien una desena part. Els altres, deia Mossèn Alcover, eren "col·laboradors que tenien molta son". En qualsevol cas, aviat en tengueren més de 700.000, de fitxes, i això, com veurem més envant, no era més que el començament.

Mossèn Alcover va començar a viatjar pel País Valencià, per Catalunya i més amunt dels Pirineus, cap al Rosselló, apuntant tota quanta cosa sentia. Ben aviat va veure que un 80% de les paraules (i precisament les fonamentals) eren les mateixes a totes aquestes bandes. La idea era clara: s'havia de fer un diccionari que aplegàs tot aquell vocabulari i, a més a més, s'hi havia d'incloure informació sobre d'on venia cada paraula, a quines dites sortia o quantes maneres diferents de pronunciar-la hi havia.

Tot d'una va trobar la col·laboració de l'Institut d'Estudis Catalans pel que feia a la preparació del diccionari, però, mancat de recursos econòmics, va haver de sol·licitar ajuda al govern espanyol. El rei Alfons XIII s'hi va interessar personalment i les Corts varen acordar una subvenció de

25.000 pessetes anuals, és a dir, tota una fortuna. Era l'any 1920.

La preparació del Diccionari va prendre un ritme de gran rapidesa. Varen organitzar una altra tongada de col·laboradors a les diverses comarques i una sèrie de secretaris que rebien i ordenaven tot el material. Aquí és on apareix per primera vegada en Francesc de Borja Moll, un ciutadellenc que en aquell moment tenia només 17 anys. I tanta sort que Moll s'hi va afegir! Mossèn Antoni Maria Alcover era un home emprenedor, constant i molt feiner, però resulta que també tenia un tarannà rústic i agressiu, sense gens de mà esquerra. Molta gent que al principi es va entusiasmar amb la idea del diccionari, la va anar abandonant i moltes vegades això era per culpa del caràcter del mossèn. Moll, molt més afable i conciliador, va aconseguir que tots aquells que hi havien cregut, hi tornassin a creure.

Així que ja tenim Mossèn Alcover i Francesc de Borja Moll tornant a viatjar per tot el territori català, recollint informació sobre la llengua i dibuixant una gran quantitat d'objectes típics. Amb la feina de tots aquests anys, la calaixera dels 33 calaixos ja no va esser una, sinó quatre i va arribar a tenir un total de 120 calaixos que contenien ni més ni pus que... 3 milions de fitxes!

El 1924 començava la redacció del diccionari. Però la felicitat va durar poc. Just dos anys després, la subvenció que els havia donat Alfons XIII es va suprimir. El primer volum del *Diccionari Català-Valencià-Balear* va anar

2003, Any

apareixent per fascicles durant quatre anys, fins al 1930. Ben aviat va topar amb un problema: els subscriptors d'aquests fascicles varen veure que acabar una obra tan extensa duraria dotzenes d'anys i no ho veien gaire viable.

A més, encara que el Diccionari rebia subvencions de la Diputació de Barcelona, de la Diputació de les Balears i de l'Ajuntament de Palma, aquestes no bastaven. Mossèn Alcover, que ja estava malalt, no va tenir més remei que tirar endavant amb la paga de canonge i de degà. Més envant, s'arribà a endeutar amb la seva família i amb els col·laboradors més immediats i quan morí, l'any 1932, estava completament arruïnat. Abans, en vista de la situació física, social i econòmica de Mossèn Alcover, Francesc de Borja Moll i Joan Riutort varen formar una societat editorial. Es tractava d'impedir que, una vegada mort Alcover, tot el seu material anàs a parar a mans de gent que en volgués treure doblers. A la llarga, Moll va acabar comprant tota la societat editorial i es va fer responsable únic del Diccionari. Com que Moll no tenia prou doblers per continuar amb la tasca, se li va ocórrer de fer-se impressor. Va fundar la Impremta Mossèn Alcover, que prest va tenir prestigi i una clientela selecta. Amb aquests doblers, ja podia continuar l'edició del Diccionari. Va continuar publicant fascicles, viatjant per tot el territori català i investigant paraules, ara amb el valencià Manuel Sanchis Guarner, que l'ajudà durant 16 anys. L'any 1947 va vendre la impremta i es va dedicar a acabar el diccionari, alhora que exercia de professor a l'institut Ramon Llull de Palma.

El diccionari ja havia tret els dos primers volums al carrer, però ara estava enrocat. Moll no tenia gaire esperit comercial i no es veia amb coratge de continuar una empresa tan costosa. Però el seu amic Miquel Marqués el va animar. Li va dir que era el moment propici perquè sortís bé i va tenir raó. Es varen constituir tres comitès per fer publicitat de l'obra: un a Mallorca, liderat per la

poetessa de Lluçmajor Maria Antònia Salvà, un a València i un altre a Barcelona. El resultat de tot aquest moviment va esser una important afluença de subscriptors. Això va permetre d'activar la publicació a un ritme inusitat. En 13 anys varen sortir els 8 volums que mancaven del diccionari. El darrer volum, el desè, va sortir el 1962.

62 anys, doncs, varen fer falta per veure acabats els famosos deu volums vermells del *Diccionari Català-Valencià-Balear*, una de les obres més importants de la nostra cultura.

C/. Major, 113 - Tel./Fax 971 525 035 - Mòbils 679 091 509 - 615 660 832 - 07519 MARIA DE LA SALUT (Mallorca)

**CONSTRUCCIONS DE PISCINES I ALJUBS AMB
SISTEMES DE PROJECCIÓ DE FORMIGONS GUNITATS**

Piscines d'es Plà
MARIA DE LA SALUT

BULLIT DE NOTÍCIES

PRESENTACIONS MUNICIPALS

Al llarg del mes d'abril s'han fet les presentacions de tres de les quatre candidatures que es presentaran a les eleccions municipals del proper 25 de maig. Els primers que feren la presentació dels candidats foren els del PSM-Independents de Maria que a la Plaça de Dalt foren acompanyats per Pere Sampol, candidat a la presidència del Govern Balear i que mostraren el balanç de quatre anys al front del govern municipal. La festa acabà amb ball i torrada. Després va ser UM que presentaren els seus candidats a la Plaça des Pou, dissabte dia 26 a vespre. Foren acompanyats per Dolça Mulet, consellera del CIM i hi hagué ball i menjar per a tots els assistents. L'endemà diumenge dia 27 foren els del PSOE els qui presentaren la seva candidatura, també a la Plaça des Pou. Els seus candidats reberen el suport de Francesc Antich, candidat a la presidència del Govern Balear. També hi hagué ball i coca i gelat per a tothom. Fins ara només el PP no ha presentat la totalitat de la llista electoral.

ELS NINS I NINES DE L'ESCOLA FAN PANADES I CREPELLS

Els nins i nines de l'Escola de Maria també feren panades i crespells. La gran i saborosa tradició gastronòmica de Setmana Santa està ben assegurada de cara al futur, ja que les panades i crespells que feren a l'escola ens asseguraren que tenien un gust de primera. A forns particulars i als forns del poble es varen coure i uns vegada cuits els nins i nines s'ho passaren beníssim.

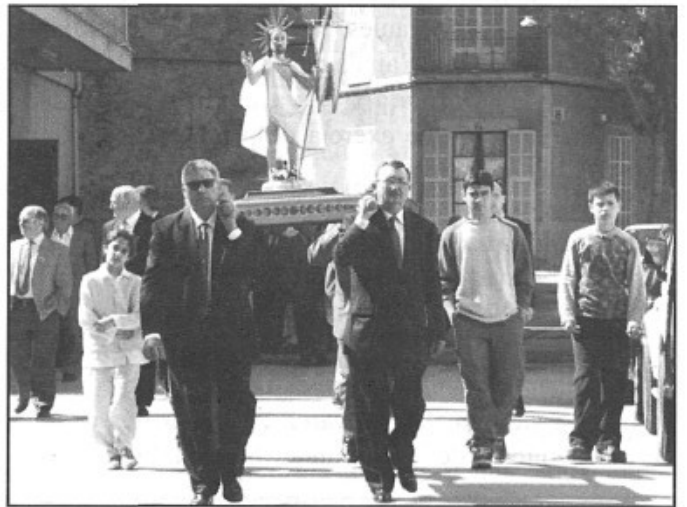
LA PROCESSÓ DE L'ENCONTRE

Com cada any, el diumenge de Pasqua, abans de l'ofici es fa la cèlebre i sentida Processó de l'Encontre. Les figures de Jesús i de la Mare de Déu són transportades per dues processons simultànies que recorren bona part del

CANDIDATURES

poble i que es troben a la Plaça des Pou, per partir tots dos pel carrer de l'església cap al temple parroquial. Una gentada espera l'Encontre i acompanya les dues comitives a celebrar l'Ofici. Després la freixura de Pasqua esperà tots els mariers i marieres que enguany gaudiren d'un Dia de Pasqua ben assolellat.

DOS DIES PER CELEBRAR LA FESTA DEL LLIBRE

El diumenge de Pasqua, dia 20 i dimecres dia 23, a la Plaça des Pou es posà una paradeta per celebrar la Festa del Llibre. Tots els compradors foren obsequiats amb una rosa, tal i com mana la tradició. La Festa del Llibre i de la Rosa ja s'ha consolidat al nostre poble i cada any, els nins i els seus pares s'acosten a la paradeta a fer la tradicional compra.

CONCERT DE TRABALÚGER SAX QUARTET

El dissabte dia 26 de d'abril actuà a l'església del nostre poble el quartet de saxos Trabalúger Sax Quartet. Aquest quartet format per Miquel Àngel Tomàs (saxòfon soprà i

BULLIT DE NOTÍCIES

alt), Litus Arguimbau (saxòfon alt), Josep Pons (saxòfon tenor) i Andreu Febrer (saxòfon baríton) interpretaren obres de Duke Ellington, J.B. Singeleé, F. Devreese, Lino Lorenzo, Antonio Parera, Lennie Niehaus, Astor Piazzola i Pedro Iturralde. El públic que hi assistí s'hi lliurà gaudint de les diferents interpretacions.

PUJADA A LLUC DEL CLUB CICLISTA DE MARIA

Com cada any el Divendres Sant és el dia elegit pel Club Ciclista de Maria, per fer la tradicional pujada a Lluc. Enguany es bateren tots els rècords d'assistència i foren més de trenta els valents esportistes que partiren i arribaren. Amb bicicletes de carretera o de muntanya, uns amb més força i altres senzillament amb més voluntat que altra cosa, tots arribaren a la fita. Amb l'ajuda d'una furgoneta que els assortí de begudes i taronges per agafar forces, un cop tots arribats a dalt anaren a comprar les tradicionals mides i a veure la Moreneta de Lluc. La tornada cap a Maria tornà posar tothom al seu lloc i la filera de corredors s'allargà un parell de quilòmetres. Això sí, a l'hora de dinar, tots arribaren puntualment a la meta i la paella i els altres elements gastronòmics presents a la taula no tengueren rival. L'alegria i la festa s'allargà un parell d'hores i la promesa que l'any que ve hi tornarien va ser feta per tothom.

TROBADA D'ESCOLES MALLORQUINES

El proper dissabte dia 10 de maig tindrà lloc al pati de la Misericòrdia de Palma la Trobada d'Escoles Mallorquines a la qual hi participa l'escola de Maria. Al treball col·lectiu cada centre hi participa amb una paraula extreta del diccionari Alcover-Moll: Maria hi participa amb la veu BICOQUERETA, paraula de significat incert però que fou recollida per Francesc de Borja Moll a Petra i a Maria formant part d'aquesta cançó: "Aqueixes bicoqueretes |

que em volen davant davant; | ¿saps que enyor de tant en tant? | es regle i es tallant, | es martell i ses paletes". Si algú té coneixement del significat d'aquesta paraula esperam ens ho faci saber.

JORNADES ESCOLARS INTERCULTURALS

Els dies 12, 13 i 14 d'aquest mes de Maig, l'escola de Maria celebrarà, per segon any consecutiu, les Jornades Escolars Interculturals, dins el programa Vivim Plegats. Amb la col·laboració de l'Associació de Pares, l'Ajuntament i la Conselleria d'Educació i Cultura, sis monitors d'altres tants països vendran a l'escola a fer diferents activitats, xerrades, cantades, etc. Cal destacar que el dimarts dia 13, a les 9 del vespre hi haurà una xerrada sobre Ensenyants Solidaris, a càrrec de Pere Polo.

FESTIVAL DE TERESETES

Després de l'èxit de l'any passat enguany tornen a la plaça de Dalt, les Teresetes. Serà el diumenge dia 18 de maig, en hora encara per concretar. El que sí sabem és el grup que ha d'actuar a Maria. Serà la companyia de teresetes **Les Contes de la Chaise à Porteurs** de França, representarà l'obra "Les Tas".

DEMOGRAFIA

ENS HAN DEIXAT:

Madò Catalina Matas Mestre morí el passat dia 7 d'abril, a l'edat de 87 anys. Vivia al carrer de Sa Tanca, número 14.

L'amo Antoni Mas Pastor morí el passat dia 7 d'abril a l'edat de 74 anys. Vivia al carrer Alexandre Rosselló, número 17.

L'amo n'Antoni Mas Bergas morí el passat dia 22 d'abril a l'edat de 78 anys. Vivia al carrer Major, número 22.

Maria Teresa Peregrín Contreras morí el passat dia 25 d'abril a l'edat de 39 anys. Vivia al carrer Roses, número 10.

Que descansin en pau.

TELÈFONS D'INTERÈS:

AJUNTAMENT	971525002 (FAX)	971525194
BIBLIOTECA		971525688
UNITAT SANITÀRIA (cita prèvia)		971525594
APOTECARIA		971525020
ESCOLA DE DALT (telèfon i fax)		971525083
ESCOLA DE BAIX		971525252
LOCAL TERCERA EDAT		971525564
PARRÒQUIA		971525033
GESA INCA: AVARIES		971880077
BOMBERS		085
HOSPITAL MANACOR Informació		971847000
Urgències		971847060
Cita Prèvia		971847100
AMBULATORI D'INCA		971502850
URGÈNCIES A TOTA L'ILLA		061
SON DURETA (Centraleta)		971175000
AMBULÀNCIES S.S. (Inca)		971502850
AMBULÀNCIES		971200362
RECAPTACIÓ TRIBUTS CAIB (Inca)		971505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA (Inca)		971505150

HORARIS:

AJUNTAMENT:

de 8'30 a 15 hores.

APOTECARIA:

Matí: 9 a 13 hores.

Horabaixa: 16'30 a 20'30 hores.

UNITAT SANITÀRIA:

de 9 a 15 hores.

BIBLIOTECA:

Dilluns, dimecres i divendres: de 16 a 19 hores.

Dimarts i dijous: de 16 a 18 hores.

LÍNIA MARIA-PALMA:

Sortides Maria: 8 i 15 hores. (15 h. Dissabtes no, Festius sí)

Sortides Palma: 13 (dissabtes, 14 h) i 19 hores. (Festius, 19,15 hores)

LÍNIA INCA-MANACOR:

Cap a Manacor: 12'30 i 19'55 hores.

Cap a Inca: 9'40 i 18'50 hores

LÍNIA MARIA-HOSPITAL-MANACOR:

(De dilluns a divendres)

Sortides Maria: 7'55, 10'30 i 14'45 hores

Sortides Manacor: 11'05, 13'35 i 18 hores

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU:
Carrer Ponent, número 3.

- Per demanar hora al servei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 hores al855043

- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al520292

- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anticonceptius heu de cridar al236624

IMMOBILIÀRIC
LLUC MATAS

"Venga a descubrir un paraíso"
Rommen sie, linden sie Ihr paradís

Plaça des Pou, 17
07519 Maria de la Salut (Mallorca)

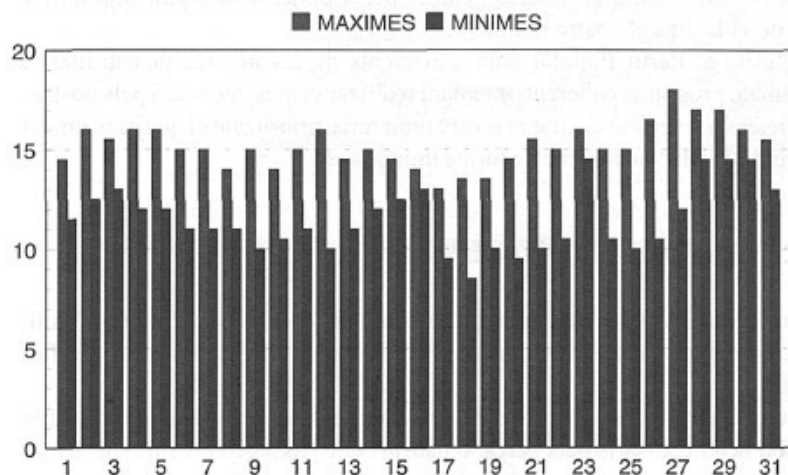
Tel. 971 52 50 70
Fax 971 52 57 73
Mòbil 679 90 57 94

"la Caixa"

OFICINA DE MARIA DE LA SALUT

El temps

PLUVIOMETRIA
 Dia 28 5 l.
 Dia 30 13 l.
TOTAL: 18 LITRES

Temperatura Màxima
 18° C (Dia 27)
 Temperatura Mínima
 8,5° C (Dia 18)
 Temperatura Mitjana
 13,3° C
 Mitjana Màximes
 15,2° C
 Mitjana Mínimes
 11,5° C

ELECCIONS MUNICIPALS I AUTONÒMIQUES DE DIA 25 DE MAIG

Davant les properes Eleccions Municipals que tendran lloc dia 25 de maig, el Consell de Redacció de la revista oferí a tots els partits que es presenten a l'Ajuntament dues pàgines del Fent Carrerany del mes de maig, perquè les omplissin amb el programa, la candidatura, propostes, fotografies,... que cada grup trobàs. Dels quatre partits que es presenten, just UM no ens ha fet arribar cap escrit. Les altres propostes les trobareu en les 6 pàgines següents. Els hem ordenat alfabèticament.

Aquí teniu els integrants de les 4 candidatures:

PARTIT POPULAR (PP)

- 1 Antoni Mulet Camping
- 2 Juan Quetglas Buñola
- 3 Bartolomé Serra Mas
- 4 Daniel Estarellas Massanet
- 5 Juan Antonio Carbonell Cifre
- 6 Catalina Castelló Castelló
- 7 Simón Darder Bergas
- 8 Juan Sabater Bergas
- 9 Jaime Darder Negre

Suplents:

- 1 Antonio Torrens Castelló
- 2 Antonio Font Bergas
- 3 Pedro Mas Ferriol

PARTIT SOCIALISTA DE MALLORCA (PSM)

- 1 Jaume Mestre Llompart (Independent)
- 2 Catalina Inés Perelló Carbonell
- 3 Joan Miquel Bergas Font
- 4 Gaspar Mas Mas (Independent)
- 5 Catalina María Quetglas Vicens

- 6 Miguel Morey Mas
- 7 Bernat Ribas Molinas
- 8 Margalida Mas Gomila
- 9 Magí Ferriol Bauzá (Independent)

Suplents:

- 1 Margalida Dalmau Mas
- 2 José Ferriol Torrelló
- 3 Antoni Bergas Bergas
- 4 Nadal Ferriol Negre
- 5 Rafaela Ribas Ferriol
- 6 Onofre Sureda Ribas
- 7 Maria Bergas Morey
- 8 Guillem Jordà Bauzá
- 9 Joan Gelabert Mas

PARTIT SOCIALISTA OBRER ESPANYOL (PSOE)

- 1 Martí Ferriol Pons
- 2 Francisca Mascaró Ferriol
- 3 Gabriel Sabater Ferriol
- 4 Damià Quetglas Mas (Independent)

- 5 Catalina Frau Pastor
- 6 María Esteva Ferriol
- 7 Rafael Oliver Mas
- 8 Antoni Font Castelló
- 9 Antònia Torrelló Martí

Suplents:

- 1 Francisca Bergas Frau
- 2 Jaime Sureda Ferriol
- 3 Margarita Obrador Pastor

UNIÓ MALLORQUINA (UM)

- 1 Guillermo Ferriol Negre
- 2 Miguel Vives Alcover
- 3 Margarita Ferriol Riera
- 4 Bartolomé Bergas Vanrell
- 5 María Ferriol Mas
- 6 Guillermo Mas Bergas
- 7 Mateo Cifre Miralles
- 8 Juana Ana Tugores Mas
- 9 Guillermo Mayol Torrens

Suplents:

- 1 Margarita Bergas Ferriol
- 2 Gabriel Mas Gelabert
- 3 Rafael Mas Bergas

PROGRAMA ELECTORAL 2003

Per aquestes eleccions crucials, basam el nostre programa electoral en pocs temes però d'un gran interès general per a poder aconseguir una millor qualitat de vida dins el nostre municipi.

Desde el Partit Popular som conscients de les nostres possibilitats i presentam un programa coherent, intentant realitzar el més necessari pels nostres veïns. Creiem convenient centrar el nostre programa, prioritant el que és realment imprescindible i dur-ho a terme de forma immediata.

MILLORES DINS EL MUNICIPI

Rehabilitar els carrers que més ho necessitin, actualment ja s'ha començat amb els carrers Quintana, Ramon Llull, Ses Corbates i Son Negre. Volem seguir aquesta tasca arreglant l'asfalt d'altres carrers, i rebaixant, en cas necessari, l'asfalt a tots els carrers on l'acera sigui més baixa que el carrer.

Acabarem totes les aceres, i reformar les que faci falta, sempre intentant, a totes les aceres que sigui possible construir rampes per minusvàlids, les quals també són ben necessaris pels pares, o padrins que passegen els fill o nets amb el cotxet.

Crearem més zones verdes o àrees d'esplai. Als llocs on poguem col·locar dos bancs i sembrar qualche arbre, i així tots els majors i no tant majors que surten a fer una caminada, que de cada dia són més, es pugin aturar a fer sa xerradeta.

Condicionarem el solar comprat per l'Ajuntament al costat del cementiri per un aparcament suficient, que eviti els problemes que hi ha quan hi ha un enterrament i el dia de Tots Sants.

Donarem continuïtat al projecte de canvi de tot l'enllumenat públic, actualment el projecte ja està fet i aquest any es durà a terme la primera fase, en quatre anys intentarem acabar les quatre fases, de forma que aquestes millores arribin a tots els ciutadans.

Assegurarem que, de forma immediata, arribi al nostre municipi la línia ADSL, afeccionats a la informàtica estan demanant, de forma urgent, així mateix la nostra intenció és que l'escola, la Casa de la Vila i la Biblioteca tenguin Línia ràpida.

Condicionarem un lloc perquè es puguin instal·lar antenes de telefonia mòbil, lloc que compatibilitzi una cobertura adequada i cap molèstia pels veïns del poble. Avui en dia pràcticament tothom és usuari d'un telèfon mòbil i per això és necessari i urgent que a Maria puguin tenir cobertura com als altres municipis.

Si volem pujar al tren del segle XXI no podem tenir comunicacions del segle XX.

MILLORES FORA VILA

Aconseguir subvencions, ajudes i tot el que sigui necessari per arreglar els camins, creiem que és imprescindible que cada any hi hagi una partida dins els pressuposts de l'Ajuntament destinada a arreglar camins, per això és una prioritat i desde el Partit Popular ens **comprometem** a la rehabilitació anual del 20% dels camins.

PLA D'EMBELLIMENT

Potenciarem la neteja dels carrers, aceres, places, parcs, i edificis públics, així com la col·locar més papereres i si cal, fer una campanya de conscienciació per mantenir Maria com un poble net. El Partit Popular de Maria vol que Maria sigui un model de poble net i cuidat.

Mantendrem de forma continuada els edificis municipals.

Embellirem les entrades del poble, començant pel punt verd de davant el camp de futbol, que es convertirà en una petita zona d'esplai, i aprofitarem el solar que tenim al Puig per crear-hi un Parc Verd com cal.

ESPORTS, CULTURA – FESTES

Fomentarem al màxim l'esport i col·laborarem en tot el possible perquè sobre tot els infants practiquin qualche esport, creiem que l'esport ajuda a forjar la personalitat i allunyar els menors d'altres riscos. Volem recuperar el futbol a Maria, impulsar el ciclisme, escacs, bàsquet, ... aprofitant que prest ens cobriran l'actual pista de futbet gràcies a una subvenció ja adjudicada.

Donarem protagonisme a les associacions culturals i esportives en tot allò que fà referència a Cultura i festes, volem d'aquí agrair el seu esforç en l'organització constant d'actes, per això els asseguram el nostre suport en el que hagin de menester i els oferim tota la nostra confiança perquè segueixin amb la seva tasca.

Volem fer menció a la Fira del Mercat d'Ocasió, Mostra d'artesans i Fet a Maria, és la fira dels Mariers, la nostra fira, creiem que està més que consolidada, només falta **donar-li continuïtat**, com s'ha estat fent fins ara.

COL·LABORACIÓ AMB EL C.I.M.

Els membres del Partit Popular de Maria de la Salut tenim molt clar que dins Maria hi ha tres grans actuacions per dur a terme i que no són competència nostra, sinó del C.I.M. Són la definitiva rehabilitació del Camí Creuer, el canvi de traçat de la carretera de Sineu a Maria, així con la pavimentació d'aquesta carretera i la de Maria a Santa Margalida, i en tercer lloc la construcció de la fase terciària de la depuradora de Son Basc, que encara que no pertany al nostre terme ens afecta i molt.

El Camí Creuer fa anys i anys que es promet al poble de Maria, i no arriba mai, malgrat tot el que suposaria el seu adequament, ja que permetria reduir molt el trànsit que passa per dins el nostre municipi, especialment per davant de l'escoleta dels nins petits. Es necessari adecentar aquesta travessia.

Volem la modificació del traçat de la carretera Sineu-Maria per evitar els consants accidents.

Exigim la fase terciària de la depuradora de Son Basc, aquesta depuradora desemboca dins el Torren de Banderola, que passa per Montblanc. S'ha fet una inversió molt gran per dur-ne aigua, potable i suficient fins a Maria. Els entesos diuen que difícilment contaminarà l'aigua que durem cap a Maria, però no ens basta aquest «segurament», volem assegurar la nostre aigua i per això volem que es construeixi tot d'una.

Volem que s'executin ja. Si el C.I.M. és governat pel Partit Popular podem cooperar amb elles.

ANTONI MULET CAMPINS

CENTRE DE DIA PELS MAJORS

Tenguent la possibilitat de tenir un nou Centre Escolar subvencionat, podem aprofitar l'Escola de Baix per crear el Centre de Dia tan necessitat pels nostres majors, molts d'ells necessiten una especial atenció, que a vegades els familiars no poden donar per diverses circumstàncies, per això lluitarem per aconseguir un centre on aquests majors puguin passar part del dia atesos per professionals especialitzats.

JOAN QUETGLAS BUÑOLA

TOMEU SERRA MAS

GESTIÓ DINS LA CASA DE LA VILA

Aquesta darrera legislatura, Antoni Mulet ha estat el regidor l'economia i hisenda s'ha aconseguit aturar el progressiu endeutament d'anteriors legislatures, els tres darrers l'Ajuntament no ha necessitat de cap crèdit, ja pesar de tot el que s'ha fet. De cara a la pròxima legislatura volem **reduir** els deutes heredats d'anteriors legislatures.

DANIEL ESTARELLAS MASSANET

Volem donar una millor atenció als ciutadans i ens comprometem a tenir un membre de l'Equip de Govern a l'Ajuntament els matins. Això ens permetrà **agilitzar** la gestió burocràtica dins l'Ajuntament. Ens comprometem a resoldre totes les peticions, permisos i certificats que es demanin a la Casa de la Vila en un temps molt més curt.

JOAN A CARBONELL CIJERE

CATALINA CASTELLÓ CASTELLÓ

HABITATGE

L'actual consistori està duent a terme la revisió de les normes subsidiàries on es contempla una zona destinada a la construcció de vivendes de protecció oficial, en una sèrie de joyes tendran la possibilitat d'aconseguir una vivenda a un preu més assequible. Segurament aquestes vivendes no basaran per tots. Nosaltres trobam que tots els que vulguin construir una primera vivenda han de poder gaudir de qualque ajut. Nosaltres volem **rebaixar** en un 50% el cost del permisos d'obres per a tothom, sempre i quant sigui primera vivenda.

SIMÓ DARDER BERGAS

JOAN SABATER BERGAS

DES PRES DE DIA 25 DE MAIG

Molts de Mariandos es deuen demanar quina serà l'actitud del Partit Popular a l'hora de constituir el nou consistori, i sobre tot, si no hi ha cap majoria absoluta.

Nosaltres creiem que l'enteniment mantingut durant aquesta carrera legislativa amb el P.S.M-Independents ha estat positiu pel nostre poble, ens ha costat sacrificar el nostre protagonisme donant la batlia els quatre anys, però estam segurs que tot el que s'ha fet no hagués sigut possible amb un equip de Govern diferent. Gràcies a aquest enteniment hem aconseguit la compra de Ca Ses Monges, la seva remodelació, l'embelliment de les plaques des Pou i de Daif, la pavimentació de carrers com el de Son Negre, Sa Quintana, Ramon Lluç, la reforma de la Casa de la Vila, la revisió de les normes subsidiàries contemplant una àrea destinada per a la construcció d'un nou centre escolar, una altre àrea destinada a la construcció de vivendes de protecció oficial i una altre àrea des... Tots això i molt més ha sigut gràcies a l'enteniment entre el P.P. i al PSM-Independents. Si les dues formacions no haguéssim aprofitat un poc cada una, i haguéssim anat només a lo nostre no haguéssim fet res de tot això. Per això creiem que ha estat encertat.

JACUME DARDER NEGRE

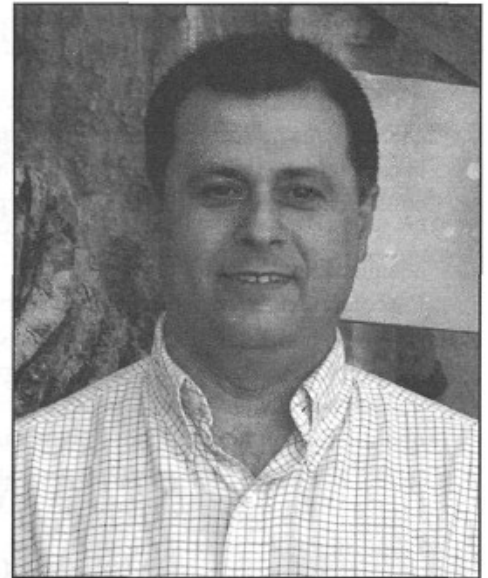
ANTONI TORRENS CASTELLÓ

ANTONI TONT BERGAS

De cara a la constitució del nou consistori estam disposats de conversar amb qualsevol formació política, estam disposats a acostar postures amb tothom, creiem que és positiu que un poble com Maria hi hagi el màxim enteniment, però el que no farem en cap dels casos serà oferir els quatre anys de batlia a cap altre formació política.

PERE MAS FERRIOL

MARIA HA MILLORAT amb el PSM-Independents de Maria

Des de la revista de Fent Carrerany s'ha ofert a tots els grups que es presenten a les eleccions municipals del proper 25 de maig, la possibilitat d'usar les seves pàgines per exposar les propostes que se sotmetran al vot democràtic dels mariandos i mariandes i que configuraran el perfil del nou govern municipal al llarg dels propers quatre anys.

Quatre anys de feina, en aquesta legislatura que ja s'acaba, són el millor aval que la nostra candidatura, el nostre grup, pot mostrar als veïnats i veïnades del poble.

Quan fa quatre anys decidírem assumir el repte de dirigir el govern municipal i iniciar una nova etapa que tornàs la il·lusió al poble, només teníem les ganes de fer feina i la credibilitat de la gent i de les propostes que presentàvem. I podem dir ben orgullosos i amb la cara ben alta que els resultats són evidents i es veuen.

Aquell tarannà que havia marcat bona part dels primers ajuntaments democràtics s'ha recuperat. La il·lusió, les ganes de participar en tots els afers col·lectius que marquen bona part de la vida del poble, s'han tornat fer ben presents. La gentada que ha participat al llarg d'aquests anys en totes les propostes que s'han fet des de la Casa de la Vila ha estat ben evident (festes, fires, actes culturals, cinema, esdeveniments esportius, mostra de danses, festival de teresetes, etc.).

Les entitats i associacions de Maria han tengut el protagonisme i l'autonomia que els pròpia i han intervingut en la programació i confecció d'aquests actes, o d'altres pel seu compte, comptant sempre amb l'ajuda de la Casa de la Vila i amb un programa de subvencions consensuat entre elles.

S'han fet actuacions urbanístiques a les tres places del poble i s'han deixat com a espais plenament adaptats a la seva funció (llocs de reunió, d'esplai, de vida col·lectiva), amb bancs nous, faroles noves, papereres, noves instal·lacions de jocs infantils, jardineres, arrambadors, rampes per accedir-hi des del carrer, etc.

S'ha arreglat la Casa de la Vila, s'ha fet una reordenació dels espais i s'ha adaptada a totes aquelles persones que tenen problemes de mobilitat. En una segona fase, ja aprovada, s'hi instal·larà un ascensor per poder anar de baix a dalt de l'edifici sense problemes. Llavors sí que podrem dir que és la casa de tots i per a tots els mariandos.

S'han arreglat i condicionat diversos racons del poble i s'hi han instal·lat bancs, faroles i s'hi han sembrats arbres, amb una actuació molt concreta a l'entrada de la carretera de Petra.

S'ha netejat la pedrera del poble i s'ha tancat amb una paret de pedra i barreres, evitant que fos un niu de brutor on fins i tot la gent de fora poble hi venia a deixar els fems.

S'ha foradat un nou pou municipal a Montblanc que garantirà l'abastiment d'aigua, sense necessitat de pagar-la a particulars. Serà l'aigua que el poble necessita i que des de feia tant de temps reclamava.

Una de les realitzacions de les quals ens sentim més orgullosos és d'haver aconseguit per al poble de Maria, la propietat del convent de Ca ses Monges. Després d'haver perdut l'oportunitat de Son Roig i de tenir en règim de cessió temporal Ca'n Gaspar, la possibilitat de comptar amb l'edifici de Ca ses Monges per al futur Espai de Cultura del poble ens dugué a aparaular la seva compra i a demanar al poble de Maria la seva aportació simbòlica per fer-ho possible. No només la resposta va ser magnífica, sinó que a hores d'ara ja s'hi fa la primera fase i la segona, ja concertada, permetrà un espai per a totes les entitats del poble on s'hi podrà fer teatre, cinema, música, conferències, etc.

S'han arreglat les instal·lacions esportives (la pista de tennis, el camp de futbol, els vestidors, etc).

S'ha aconseguit una escoleta infantil, amb instal·lacions adequades, una demanda que ja feia temps que es venia fent. Igualment s'ha creat l'Escoleta d'estiu, pensada per als pares que els mesos d'estiu, quan ja no hi ha classe i ells continuen tenint feina, no sabien on deixar els fills, etc.

S'han fets actes de promoció i defensa de la nostra llengua i cultura: edició de llibres, col·locació de plaques i rètols, ajudes o organització d'actes de reivindicació, xerrades, taules rodones, exposicions, etc.

S'ha aconseguit un solar al costat del cementeri que permetrà acondicionar-lo com a espai d'aparcament i jardí.

Es va donar seguretat i continuïtat al servei de menjador, portant el menjar a casa de les persones amb necessitats evidents.

S'ha aprofitat tota l'oferta de cursos de la Mancomunitat per a la formació de la població (classes adults, alfabetització, classes de català, tallers diversos, cursos per a dones magribines, etc).

S'han aconseguit una sèrie de convenis urbanístics, sense cap cost per a l'Ajuntament que permetran que a la propera legislatura es duguin a terme una sèrie d'actuacions absolutament necessàries per millorar encara més la vida del poble.

I s'han aconseguit altres convenis que ja han començat o són a punt de començar: la segona fase de les obres de la Casa de la Vila, l'eixamplament de les voravies de la Plaça, la segona fase de Ca ses Monges, una aportació econòmica important de la Conselleria d'Educació per arreglar els vells edificis escolars, així com una important ajuda per canviar la instal·lació elèctrica del poble que permeti millorar el cablejat, canviar o posar noves faroles, una altra subvenció per millorar els envoltants de l'església, construir el pavelló cobert al poliesportiu, etc., etc.

Han estat quatre anys intensos, on ens heu vist sempre fent feina a favor del poble, on heu tengut l'administració municipal al vostre servei. Molta gent ha col·laborat per dur endavant totes i cadascuna de les coses que s'han fet, al marge de partidismes, perquè eren coses per al benefici del poble de Maria.

Quatre anys després...

PER SEGUIR MILLORANT amb el PSM-Independents de Maria

La feina no s'ha acabat. S'han posat les bases per seguir millorant el dia a dia i tenir present el dia de demà. Així, gràcies a la reforma de les Normes Subsidiàries i als convenis subscrits amb particulars i organismes diferents, el poble de Maria podrà disposar d'habitatges de protecció oficial per a les joves parelles de Maria que veuen difícil l'accés a un habitatge a bon preu. Igualment es podrà fer un edifici escolar nou, una vella aspiració de pares, mestre i alumnes de l'escola, al costat del poliesportiu, cosa que permetrà alliberar els edificis escolars existents, els quals podran ser destinats a altres finalitats (Centre de dia per a les Persones Majors, Escola de Música, etc).

També, es possibilitarà que a la zona des Rafal, s'hi instal·li un polígon on hi puguin anar a parar aquelles indústries que ara hi ha dins el poble, cosa que milloraria la qualitat de vida dels mariandos i mariandes, pel que fa a renous, trànsit, etc.

També s'ha aconseguit un terreny de propietat municipal, dins Montblanc, que permetrà l'obertura d'un nou pou, amb unes condicions de potabilitat més bones.

I moltes altres coses que trobareu al nostre programa que serà repartit per totes les cases i que serà presentat al llarg d'aquest mes de maig.

La il·lusió i les ganes de seguir treballant pel poble de Maria són les mateixes. La gent disposada a fer feina, va creixent. S'ha renovat la llista amb gent jove i preparada que ha d'assumir la formació de gestió per al dia de demà. I tornam presentar en Jaume Mestre, en "Collet", com a candidat a la batlia, perquè la seva capacitat de feina ens ha demostrat que es podia confiar en ell i que bé mereixia acabar la tasca que el seu esforç, la seva tenacitat i insistència ha aconseguit posar en marxa.

Ara depèn de vosaltres que aquesta feina tengui continuïtat.

PSM- Independents de Maria

CANDIDATURA

*Mares que no teniu pa,
i a nes fills dau figues seques,
aquestes són ses paparetas
que vos donaven ses dretes
quan anaveu a votar.
(Canço popular)*

*Noltres ho som i serem,
lliberals en tota cosa,
si us agradam no feim nosa,
diguau-ho i governarem.
(Canço popular adaptada).*

1. Martí Ferriol Pons.
2. Francisca Mascaró Ferriol.
3. Gabriel Sabater Ferriol.
4. Damià Quetglas Mas.(ind.)
5. Catalina Frau Pastor.
6. Maria Esteva Ferriol.
7. Rafel Oliver Mas.
8. Antoni Font Castelló.
9. Antònia Torelló Martí.
10. Francisca Bergas Frau.
11. Jaume Sureda Ferriol.
12. Margalida Obrador Pastor.

Pare d'on veniu
vós i la nostrada
antiga ascendència?
Dels agermanats!
Què vol dir això?
Idò els que perderen
el nom als combats.
La història, tu ara
la podràs trobar
a dins cada espiga
en el camps de blat.
(Tonina 1900

Àlex Volney - 1997)

Amb aquesta peça volem honorar la família Mascaró-Bergas de la qual tant l'autor, com na Francisca, na Maria i jo mateix en som descendents i per tant mig cosins, tal com em va escriure ell a la dedicatòria del poemari.

Martí Ferriol Pons.

Benvolgudes mariandes i mariandos:

Per mi i pel grup que encapçal no volem deixar perdre l'oportunitat que la revista local Fent Carrerany ens ha oferit per posar-nos en contacte amb tots vosaltres amb motiu de la celebració de les eleccions municipals i autonòmiques 2003. Falta manco d'un mes perquè el poble torni expressar la seva paraula, participant del procés democràtic. El 25 de maig torna ser un dia molt assenyalat perquè aquest dia tornarem a decidir amb el vot la manera com volem que sigui governat el nostre poble.

Sincerament quan, arribada l'hora de decidir el candidat a Batle que havia de representar el PSIB-PSOE en aquestes properes eleccions, me varen demanar que seguís encapçalant el grup que ha de dur endavant la representativitat de la nostra principal institució -que és l'Ajuntament- vaig acceptar de molt bon grat, tant per la confiança que novament dipositaven amb mi com pel fet de poder seguir treballant pel bé del poble.

I, que vos puc dir respecte de l'experiència que he tengut fins ara, del que és participar en la vida política del poble; idò, que fins i tot en els moments incòmodes que es produeixen i de dificultats per efectuar aquelles feines necessàries per treballar en les tasques que ens corresponen com a regidors, malgrat l'estat d'ànim que com a persones anam patint i el temps llevat a la família, és un orgull poder dedicar part del meu temps i de la meva feina, a la gestió del nostre poble. Les meves ganes de participació i del respecte envers els altres, les converses amb els veïnats m'han donat el coratge i la força per seguir treballant i participant de la política municipal.

Ben cert que arribada l'hora de les eleccions vos demanam la participació, un dels nostres objectius per aquesta nova legislatura. Aquesta participació ha de ser alimentada amb la informació suficient perquè pugueu decidir allò que creieu més convenient per al nostre poble. On ubicam el polígon, les infraestructures que volem i necessitam, les activitats culturals i d'oci que ens agradin a tots, pressuposts participats, servei d'atenció al veïnat, per facilitar cada una d'aquestes actuacions establirem els llaços de comunicació més oportuns amb els veïnats. No volem que el poble tan sols es pugui manifestar cada quatre anys. Si aquesta informació arriba amb la transparència que toca donar a les actuacions que feim com a grup polític més representatiu del poble tendrem una manera d'actuar diferent, perquè tenim una manera de ser pròpia.

Maria de la Salut, 26 d'abril de 2003.

Martí Ferriol Pons,
Candidat a Batle del Partit Socialista de les Illes Balears (PSIB-PSOE).

JA S'HAN PUBLICAT ELS DOS-CENTS !

Quan el mes de juliol de mil nou-cents vuitanta-sis, i després de moltes reunions i més reunions, aconseguirem treure al carrer el número zero de la Revista Fent Carrerany, ni els més optimistes creïem que la seva durada fos tan llarga. I els nostres dubtes es fonementaven amb l'experiència d'altres publicacions, i d'altres temes de caire cultural, que com tots sabem, tan poc èxit havien aconseguit al nostre poble i tants de pobles de la contrada. Tots sabem que la cultura és una cosa mala de vendre.

Si tot això ha estat possible, és gràcies a un grup de persones, més bé reduït, que han tingut la constància, la paciència i les ganes de tirar endavant. Inclús moltes vegades, sense tenir-ne ganes, però, pel compromís de treure el següent número a començament de mes, s'han tret la peresa, s'han assegut davant l'ordinador i han tirat endavant.

A tots ells, la meva més cordial enhorabona, pel fet d'haver arribat a una fita tan alta. No són massa les revistes, que publicades de manera altruïsta, hagin aguantat una cursa tan llarga.

Encara que no totes les seves publicacions han estat del meu grat, tampoc m'he atrevit mai a criticar-la; perquè jo vaig ésser dels primers, que per motius de caire personal i per discrepàncies amb altres membres de l'Associació vaig abandonar el grup. I avui encara, no em sap gens de greu haver-ho fet. Sempre he pensat que quan un s'anadona que fa nosa, el millor que pot fer és retirar-se i fer el menys renou possible. No me consider una persona lluitadora, sobretot en guerres que no m'han de reportar res de benefici en el camp de l'amistat o del companyerisme.

L'únic que crec que ha mancat tant al seu primer centenari com al segon centenari, no hagi sortit ni la més petita ressenya d'aquell grup de persones, que un bon dia

tinguérem la idea de formar una Associació Cultural, que a més de promoure la cultura tenia altres iniciatives, com per exemple la política, però que al final es va veure que hi havia més coses que ens separaven, que coses que ens unien. D'aquest grup, són moltes les persones que ja no formen part de l'equip directiu actual.

Pens, que a la celebració dels actes, hauria estat més correcta, convidar-los personalment, que fer-ho a través de la revista; per allò de què, qui vol venir que vingui i qui no ve, no se n'haurà de tornar.

Crec que els canvis o renovacions, dins totes les institucions i associacions són molt necessaris, però això no resta deixar de tenir en compte els càrrecs anteriors. Pens que és una convidada molt freda i de poca consideració.

La revista, que hauria d'haver sigut una eina per unir més la gent del poble, sembla que no ho ha aconseguit. No sempre ha tingut la imparcialitat que hauria estat desitjable, ni tampoc ha tractat a tots els mariandos per igual. A la pàgina de les persones que un dia ens deixaren, han sortit persones que no viuen al poble i que no han tingut cap relació amb la revista; en canvi, persones com en Bernat Sureda Mas i D. Gabriel Jordà Ribas, que eren subscriptors des del número zero, quan ens deixaren, no hi tingueren cabuda, pel fet que no eren residents a Maria de la Salut. Petits detalls com aquest, fan que a vegades la gent es malpensi, s'enfadi, es despunti de subscriptor, ...

Desitjant que aquestes coses no tornin a succeir i que mirem més tot allò que ens uneix, que tot allò que ens separa, continuar la important tasca de seguir fent poble. Molts d'anys i que la poguem seguir llegint amb salut, tot el temps que Déu vulgui.

Una abraçada molt forta.

Pere Sureda Ribas

Soci nº 017 i subscriptor de la revista.

TROBADA POPULAR A LLUC

Enguany se commemora el 50è aniversari de la fundació de l'Associació Espanyola contra el Càncer i per aquest motiu està previst celebrar una TROBADA POPULAR A LLUC el proper dissabte dia 31 de Maig.

El Sr. Bisbe oficiará una missa solemne a l'Acolliment a les 11'30h.(si la salut li permet). Intervindrà l'Escolania de Lluc. A continuació s'entregaran el nous estandarts als representants de les juntes locals. Acabarà amb un dinar de companyerisme en el camp de futbol i després ball de bot.

El preu del tiquet del dinar és de 10 euros (plat de paella, beguda i fruita). Hi ha la possibilitat danar-hi amb autocar si hi ha gent interessada. Per això hauríeu d'avisar abans del proper 17 de Maig a qualsevol membre de la junta local o a l'Ajuntament on podeu comprar el tiquet del dinar.

Estau tots convidats, socis i no socis

Els membres de la Junta Local de Maria

El Consell Escolar de l'IES Sineu, en representació de tota la comunitat educativa, vol fer públic el següent manifest com a mostra de rebuig a la situació bèl·lica que es viu a nivell internacional. Per això prega venguin a bé publicar el text com a cartes al director.

Atentament,

El director

Signat: Miquel Jaume i Horrach

"LA LLUITA PER LA PAU NO HA ACABAT

No fa ni un mes que els mitjans de comunicació ens han anunciat per boca dels governs agressors que la guerra ha acabat (o que el govern de Sadam Hussein ha caigut). De sobte molts periodistes han retornat, les runes dels carrers de Bagdad han deixat de ser la notícia principal, i el poble de l'Iraq començarà a patir l'oblit amb la mateixa velocitat que va comparèixer a la primera plana dels nostres diaris.

I ja fa més de tres mesos que ens començarem a mobilitzar per denunciar el que creïem que havia de ser una guerra (tot i que en realitat era una agressió) immoral i que contravenia tota la legalitat internacional. Una guerra que s'emparava sota l'excusa del terrorisme internacional, l'amenaça de les armes de destrucció massiva i la manca de llibertats que patia el poble de l'Iraq, però que en realitat amagava l'ambició imperialista per controlar les reserves de petroli d'aquest país, alhora que es volia reordenar geoestràtegicament la regió.

Les pitjors expectatives s'han vist complides. Durant l'agressió no hi ha hagut més armes de destrucció massiva que les que han fet servir els agressors. La població civil ha patit i patirà les conseqüències més esfereïdores (als morts directament pels bombardejos caldrà sumar-hi els morts per desnutrició, epidèmies, etc). Els carrers de les principals ciutats de l'Iraq són plenes de forces d'ocupació encarregades de portar llibertat i ordre al país. La llibertat ve diàriament en forma de troteigs i mort sobre una

població que no es pot moure lliurement pel seu propi país, mentre que l'ordre només s'ha aplicat a l'hora de protegir el ministeri del petroli. En aquest sentit denunciem l'espoli -fomentat per les tropes dels EUA- del patrimoni arqueològic del que fou el bressol de la nostra civilització, així com la crema de bona part del patrimoni bibliogràfic. Volem denunciar també el negoci immoral de la reconstrucció, una reconstrucció planificada i contractada fins i tot abans de realitzar-se la destrucció. Així no ens ha d'estranyar si les tropes dels Estats Units d'Amèrica no han fet res per impedir els nombrosos incendis d'infraestructures provocats durant l'ocupació definitiva. Aquest balanç no fa més que inundar de dubtes les promeses de democràcia i llibertat que s'han abanderat durant l'atac. Ja es parla de formar un nou govern "democràtic" (sorgit de la legitimitat dels míssils) on es veuran representats tots els iraquians, mentre que s'avisa a la població xiïta (el 60%) que no es permetran veure les urnes islamistes ni que venguin avalades per unes futures urnes. I amb tot, res no se sap del dictador.

Quan la sang dels darrers morts per l'esclat de les bombes intel·ligents i alliberadores encara és calenta, ja comencen a sonar els noms de les pròximes víctimes (Síria, Corea, ...). La set de l'imperialisme no té límits. Per això, ara té més sentit que mai continuar mostrant el nostre rebuig a les guerres, el rebuig a l'imperialisme i la nostra aposta cap a una vertadera educació per la pau. Perquè la guerra no ha acabat, la lluita per la justícia i la solidaritat humana no pot acabar, hem de continuar fent sentir la nostra veu. Volem justícia, mostrem la nostra solidaritat amb el poble d'Iraq i exigim la retirada de les forces d'ocupació. Perquè volem una Pau construïda sobre el diàleg i no sobre el silenci dels vençuts, la comunitat educativa de l'IES Sineu diu:

No a la Guerra, no a les Guerres, sí a la Pau.

Consell Escolar de l'IES Sineu. "

El Trofeu Ciclista Pla de Mallorca ja té configurada la XIXa edició

El proper dijous dia primer de maig començarà a rodar una nova edició, la denovena, del trofeu ciclista Pla de Mallorca - Gran Premi "la Caixa" que patrocina el Consell de Mallorca. Una competició dividida en sis jornades competitives la qual agrupa dues curses: el Pla Petit, per al ciclistes més modestos, que aquesta temporada s'anomenen categoria de promoció, i el Pla Gran, reservada per a ciclistes i masters 30, 40, 50 i 60. La primera sobre uns recorreguts que se situen al voltant dels trenta quilòmetres, mentre que el Pla Gran presenta uns itineraris més extensos, d'entre seixanta i vuitanta-cinc quilòmetres.

Pel que fa als clubs que ja han confirmat la seva assistència, aquesta és la relació de entitats participants:

A.C. Sineu - Portes Riutort
 C.C. Muro - Comercial Plomer
 C.C. sa Pobla - Can Matxet
 S.E. Vilafranca - Can Botelles
 CC. Mª de la Salut - Martel - Aguamar
 C.C. Montuiri - Herbes Túnel
 Fotomax - Bicycletes Caldentey
 C.C. Lloret - Restaurant Es Pou
 CC Amics de sa Màquina - Can Nadal
 A.C. Llubí - Conserves Rosselló
 CJC Manacor - Caldentey
 CC Inca - Paviments Lloseta
 CC Bunyola - Penya Toni Colom

CC Pollença – Caixa Colonya
 CC Pla de na Tesa – Buades
 CC.Felanitx – Unicmall Fíat
 Cala Bona, Grup Esportiu
 Emaya – Tennis Arenal

Pel que fa a les etapes, ja estan definitivament configurades. Així seran:

1ª etapa: dijous 1 de maig

Cronometrada individual de sis quilòmetres amb partida des de la plaça del mercat de Sineu i arribada a la Plaça des Pou de Maria de la Salut, davant “la Caixa”. El primer ciclista del Pla Petit partirà a les nou del matí. Després del darrer d'aquesta sèrie partirà el primer del Pla Gran. La finalització està calculada al voltant de les dotze i mitja. Organitza el Club Ciclista Maria de la Salut.

2ª etapa: dissabte 24 de maig

La pancarta de meta estarà situada a Llubí. El Pla Petit partirà a les 15 hores: Llubí, Sa Verdura, Muro (meta volant), rodona Santa Margalida, Son Tovell, sa Serra (premi de muntanya), rodona de Sineu i Llubí amb un total de 31 quilòmetres.

A les 16.30 hores partirà el Pla Gran: Llubí, sa Verdura, Sa Serra (premi de muntanya), rodona de Sineu i Llubí. Els ciclistes completaran quatre voltes amb un total de quasi vuitanta quilòmetres. La meta volant es disputarà a la tercera passada per meta. Organitza l'Agrupació Ciclista Llubí.

3ª etapa: dissabte 31 de maig

Segona i darrera cronometrada individual d'aquesta edició. El ciclistes partiran des de les tres del capvespre des de la Plaça de l'Ajuntament de Vilafranca per entrar dins la carretera de Felanitx i girar a mà esquerra cap al Restaurant Es Cruce, lloc on finalitzarà el recorregut de 16.6 kilòmetres. Primer partiran els ciclistes del Pla Petit i Tot seguit ho faran els del Pla Gran. Tots ells en ordre invers al lloc que ocupin a la classificació general individual. La organització està a càrrec de la Societat Esportiva Vilafranca.

4ª etapa: diumenge dia 1 de juny

La meta de partida i arribada està a la Plaça de Sant Martí de Muro. Les dues competicions recorreran les carreteres que van des de Muro cap a la rodona de Can Picafort, rodona de Santa Margalida, Son Tovell (premi de muntanya), Llubí i Muro. A les nou del matí partirà el Pla Petit, a la distància d'una volta, que disputarà la meta volant passant per les cases de Santa Eulària. A les 10.30 hores començarà el Pla Gran disputant la meta volant a la primera de les dues voltes que han de completar per sumar 68 quilòmetres. Organitza del Club Ciclista Muro.

5ª etapa: diumenge 8 de juny

Ambdues curses utilitzen el mateix escenari: Montuïri, creuer de son Company, creuer de Sant Joan, son Costa (premi de muntanya) i Montuïri. Dues voltes, 32 quilòmetres, pel Pla Petit que partirà a les nou del matí i cinc voltes, 80 quilòmetres, pel Pla Gran. La primera cursa tindrà la meta volant a la primera passada per meta. La segona, a la tercera passada per Montuïri. Organitza el Club Ciclista Montuïri.

6ª etapa: dissabte dia 14 de juny

Sineu serà una vegada més l'escenari on conclourà la denovena edició –totes consecutives- d'aquesta competició. A les tres del capvespre partirà el Pla Petit: Sineu, Lloret, carretera de Sineu, Sineu (meta volant), Lloret, creuer de Pina, carretera de Sineu (premi de muntanya), Sineu amb un total de 31 quilòmetres.

A les 16.30 hores partirà el Pla Gran a una etapa que pot marcar grans diferències: Sineu, Lloret, creuer de Pina, carretera de Sineu, Sineu (meta volant), Lloret, creuer Sant Joan, creuer son Company, polisportiu de Montuïri, Randa (premi de muntanya), Lluçmajor, Santuari de Gràcia (premi de muntanya), Randa, polisportiu de Montuïri, creuer son Company, creuer de Pina, carretera de Sineu i Sineu amb un total de 82 quilòmetres. Organitza l'Agrupació Ciclista de Sineu.

Cloenda i lliurament de premis

Seguint la tradició dels anys anteriors, el divendres següent a la finalització tindrà lloc el sopar de cloenda i lliurament de premis. Serà el dia 20 de juny al restaurant Es Cruce de Vilafranca en un acte en el qual tradicionalment hi assisteixen els responsables esportius del Consell de Mallorca, els delegats comarcals de “la Caixa” i els representants municipals dels ajuntaments del pobles que patrocinen les sis etapes. També hi seran presents els responsables de Fotomax que patrocina el premi de les metes volants.

C. C. Mª SALUT – VIATGES MARTEL

00	Jaume Vallés Miquel	Cicl
00	Antoni Gelabert Ferragut	Cicl
00	Esteve Bergas Bunyola	Cicl
00	Joan Castelló Inglada	M-30
00	Antoni Castelló Inglada	M-30
00	Antoni Mulet Campins	M-30
00	Xisco Florit Vicenç	M-30
00	Antoni Socias Salvà	M-40
00	Joan Gelabert Mas	M-40
00	Josep Ferriol Torelló	M-50
00	Joan Mas Vives	M-50
00	Llorenç Nadal Torres	M-60

CARRERANY ESPORTIU

Diumenge 27 abril.

Es disputa, un any més, els Tres de Manacor. El nostres ciclistes hi prengueren part, per primera vegada quest any es vestiren de curt, en Joan i Toni Castello, J. Valles i Toni Gelabert. Les coses anaren molt bé ja que en TONI GELABERT, es classificà en tercer lloc de la general. Molta alegria ens va produir veure en Toni, després d'una llarga i molt bona preparació que ha duit despres de l'accident laboral que va patir l'any passat, per aquestes dates. La classificació quedà així:

J.M. Lluís (Fotomax-Caldentey)	19:52
Rafael Bauzá (Es Pou-Lloret)	5s.
TONI GELABERT (V.Martel-Aguamar)	7s
J. Salamanca (fotomax-Caldentey)	10 s
José Sánchez (fotomax-Caldentey)	11 s.

També hi prengué part el nostre amic TOMEU ARBONA (Sineu)

En les categories inferiors, alevins i infantils, tornà a destacar en MIQUEL SALOM (TOYOTA) que quedà segon, darrera del seu company d'equip Miquel Rossello.

Dilluns 28 abr.

El trofeu ciclista Pla de Mallorca, es presentà al Consell de Mallorca, enguany arriba al XIX anys consecutiu. Les etapes son organitzades aquesta edició pels Clubs Ciclistes de Maria de la Salu, Llubi, Villafranca, Muro, Sineu i Montuiri.. Hi participen 11 equips, Maria de la Salut, Sineu, Montuiri, Villafranca, Lloret, Sa Pobla, Fotomax, Petra, Llubi, Muro i Club Tot Terreny de Sineu. Anirem informant, a través den Tomeu Arbona, del desenvolupement de totes les etapes.

Pep Ferriol

DIVENDRES SANT: PUJADA A LLUC

Aquí teniu quatre moments de la pujada a Lluç del passat divendres Sant.

A la primera foto ens podeu veure abans de partir

a l'escala de la plaça. La segona, la de la dreta, en un descans de la pujada. A baix a l'esquerra ja som al Santuari de Lluç. I la darrera, el moment més dolç, dinant a Ses Torres. I Fins l'any que ve.

EL CAMÍ DES CORREU, LA PROPERA EXCURSIÓ

Aquesta excursió és la combinació de dues més petites i conegudes: el Camí des Correu (Esporles-Banyalbufar) i La Mola de Planícia. El camí de sortida s'inicia just darrera de l'Església d'Esporles. El camí del correu està afortunadament rehabilitat i senyalitzat i no ens perdrem. Seguint el camí travessarem dues vegades la carretera i ens acostarem a la famosa possessió de La Granja, condicionada actualment per a visites i com a restaurant. Tal vegada podrem deixar aquí els cotxes.

Aquí hem d'agafar cap a Puigpunyent. Al km 8, a la dreta s'agafa el camí de Son Vic. Envoltarem el pujol de Sa Coma (623 m). Seguint el camí principal, arribarem a prop de Can Poma i Can Pastís. Aquí es deixa el camí, i es segueix vorejant el pujol. (Son Balaguer queda a l'esquerra).

En arribar a la carena de sa mola de Planici convé continuar en el mateix sentit fins a trobar el camí de s'Arboçar. Cap a la dreta puja a es Teixos (932 m) i cap a l'esquerra, passa per ets Aljubets i arriba prop de les cases de s'Arboçar.

Aquí podrem elegir entre arribar a Banyalbufar o tornar al punt de partida pel camí des Correu. Aquest s'endinsa dins un agradable alzinar que ens segueix fins a la vessant de la mar.

Informacions tretes de:

(<http://www.mallorcaweb.net/excursions/correu/>)

[correu.htm](#))

Caminant per Mallorca. Pere Llofriu. Editorial Moll

FITXA DE L'EXCURSIÓ:

Dia: 8 de juny

Hora de partida: 8 hores del matí

Lloc: Plaça de Pou

Hi anirem en cotxes particulars

Passada Sa Granja el camí s'endinsa dins un agradable alzinar vorejant la Mola de Planícia.

